

KARTA INFORMACYJNA

Własność
archiwum

Instytut Pamięci Narodowej w Warszawie

Aktotworca

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Tytuł teczki

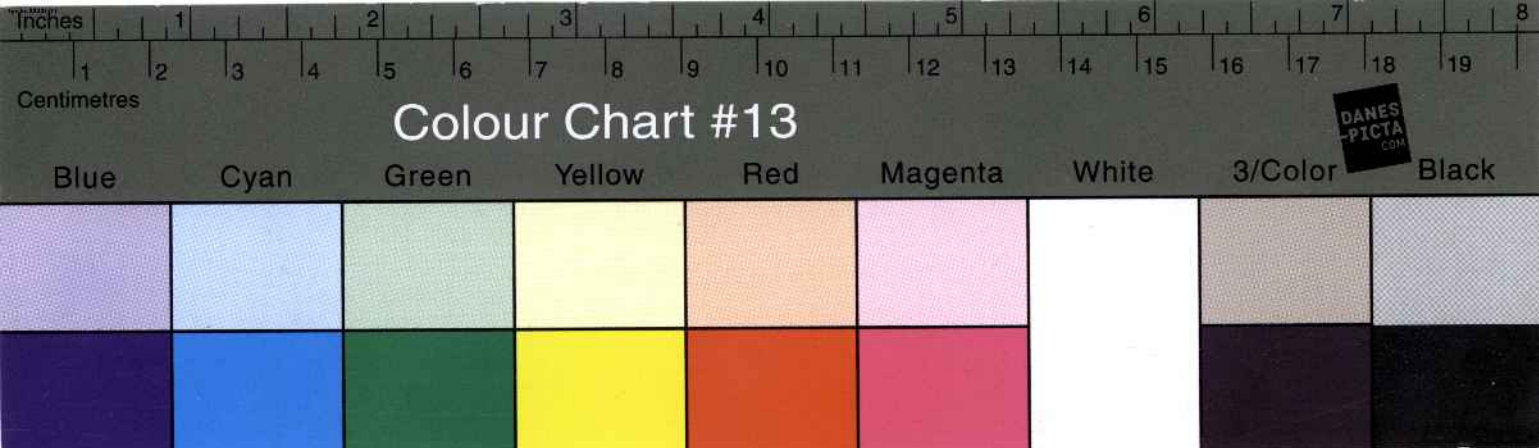
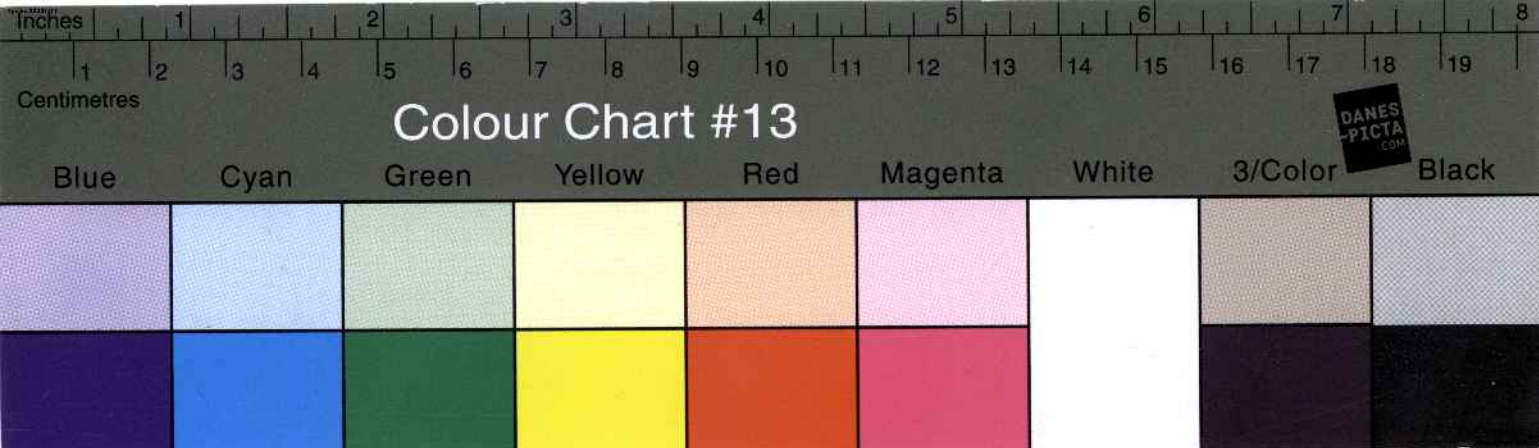
Teczka Personalna Tajnego Współpracownika
ps. "Bolek"

Daty skrajne
jednoski
archiwalnej

Stara sygnatura

Sygnatura
archiwalna

IPN BU 3333/1/1

Colour Chart #13

DANES-PICTA.COM

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

ZNIESIONO KLAUZULĘ TAJNOŚCI
na podst. art. 7 ust. 2 ustawy o ochronie informacji niejawnych
(Dz.U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1228)

20.02.2016
data

Andrzej Piórczyński
imię i nazwisko

Ar...
podpis

IPN BU 3333/1+1

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH

~~TAJNE~~

~~spec. znaczenia~~

ZNIESIONO KLAUZULĘ Tajności
zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy o ochronie informacji niejawnych
(Dz.U. z 2010 r. Nr 162, poz. 1228)

20.02.2016 *Andreas Pienahho* *Andreas*
data imię i nazwisko podpis

TECZKA PERSONALNA TAJNEGO WSPÓŁPRACOWNIKA

2007

ZAREJESTROWANO
w Wydziale „C” KWMO Gdańsk
pod Nr OMA-1-12535
data 23.10.70 podpis *lit*

„Bobek”

IPN BU 3333/1/1

I-14713

ARCHIWUM
Nr 14613

ZAWARTOŚĆ TECZKI:**CZĘŚĆ I.**

1. Spis zawartości teczki.
2. Karta kontrolna.
3. Wniosek o opracowanie kandydata na t. w.
4. Kwestionariusz tajnego współpracownika.
5. Zobowiązanie.
6. Materiały z opracowania t. w.

CZĘŚĆ II.

1. Spis zawartości teczki.
2. Arkusz kontroli tajnego współpracownika.
3. Materiały z kontroli tajnego współpracownika.
4. Arkusz wypłat i świadczeń na rzecz t. w.
5. Pokwitowania tajnego współpracownika.
6. Okresowe charakterystyki tajnego współpracownika.
7. Fotografia tajnego współpracownika oraz rękopis*)
— przechowywać w kopercie.

U w a g i:

- 1) Teczka personalna tajnego współpracownika jest dokumentem **tajnym specjalnego znaczenia.**
- 2) Teczkę personalną przechowują:

— w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych	}	naczelnicy wydziałów
— w Służbie Bezp. KWMO		
— w ref. Służby Bezp. KPMO — Z-cy Kom. Pow. d/s Bezp.		
- 3) Rubryki poszczególnych dokumentów teczki personalnej należy wypełniać **systematycznie i czytelnie.**

*) Wzór pisma ręcznego pobieramy wówczas jeśli t. w. przekazuje nam informacje maszynopisem.

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Pieczętka jednostki operacyjnej

T A J N E
spec. znaczenia

TECZKA PERSONALNA
TAJNEGO WSPÓŁPRACOWNIKA

Pseudonim Bolek

Nr archiwalny	
Kategoria akt	

Zaczęto dn. 29 XII 70 19... r.

Zakończono dn. 9.06. 1976

4

MINISTERSTWO SPRAW WZNIKAJĄCYCH

WYDZIAŁ

Wydział

TECZKA PERSONALNA

TALNEGO WSPÓŁPRACOWNIKA

Personalia

Imię i nazwisko	
Stanowisko	

Spis zawartości teczki

Lp.	TREŚĆ	Nr str.	U w a g i
1.	Karta kontrolna	1	
2.	Umowa o pracę z dnia 12.4.77	2	
3.	Zobowiązanie	3	
4.	Sygnogram	4	
5.	Odpowiedź na sygnogram	5	
6.	Notatka służbowa z przebiegiem choroby	6-14	
7.	Raport z dotychczasowego urlopu	15	
8.	Notatka - służbowa	16	
9.	Notatka służbowa	17	
10.	" - epidemiologiczna	18	
11.	Notatka służbowa	19-20	
12.	Doznanie z dnia 12.4.77	21-23	

KARTA KONTROLNA

(Wykaz osób prowadzących sprawę – teczkę*)
oraz osób, które zapoznały się z materiałami).

Nr ewidencyjny

Lp.	Stopień, nazwisko i imię	Stanowisko służbowe i nazwa jedn. oper.	Data	Uwagi
1	ppłk Szczęśliwy Tadeusz	M-k Wydz. III	30. V. 72 r.	
2	Kpt J. Rabczyński	St. inż.		jest na pauzie.
3	kpt. Maksymilian Maksymilian	inż. Grupy Ter. W. S. M. P. Kw. Lub. Gdańsk	9. 08. 78 r.	Wznowił i prowadził sprawę na wyz.

*) Niepotrzebne skreślić.

TABLE OF CONTENTS

CONTENTS

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

9 7

Gdańsk, dnia 19 XII 1970 r.

Tajne spec. znaczenia

WNIOSEK

o opracowanie kandydata na tajnego współpracownika

1. Po przeanalizowaniu materiałów operacyjnych postanowiłem opracować kandydata na t. w.

Ob. WALTERA Lech s. Bolesława i Feliksy z d. Kamcziska
(podać bliższe dane personalne)

ur. 29.09.1943r. w Popowie pow. Lipno, prac. stożeni im.

Lenina w Gdańsku zam. Gdańsk ul. Bethlehemska 30

2. Uzasadnienie wytypowania kandydata na t. w. Kandydat na t. w. od początku

rejście zrehabilitowany był członkiem Komitetu Strajkowego w

Wydz. W-4, czł. Komitetu Strajkowego w stożeni, bronił aktywny udział

w rozprawach ukierunkowanych przed Komitetem Województwa

PZPR oraz Komendą Miejską M.O.

3. Sposób opracowania - do rąk - droga operacyjna i ze

posiedzeń dostarczonych materiałów pracy operacyjnej

E. Graczyk kpt
(nazwisko i podpis prac. operacyjnego)

4. Uwagi i podpis zatwierdzającego

10

M 3
✓

**ZOBOWIĄZANIE
TAJNEGO WSPÓLPRACOWNIKA**

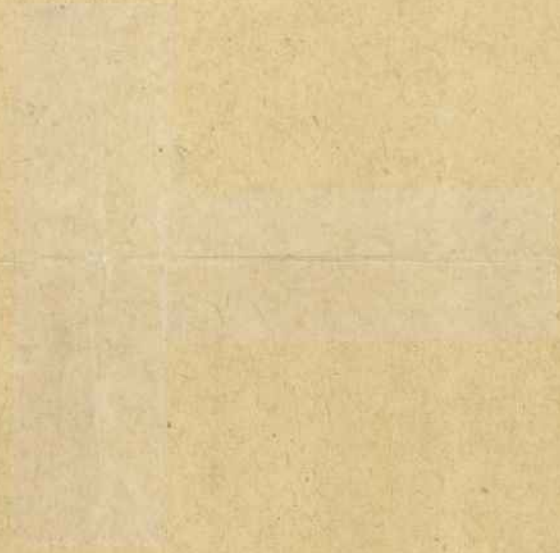
*Koperta Xaviero strony: 13-14
20.02.2016r
- Korpordue Atunna*

12

Zobowiązanie

Ja niżej podpisany, Waiśsa Lech syn
 Zolostawa i Teliksy urodzony 1943 r. w Popowie
 pow. Lipno zobowiązuję się zachować
 wszelką tajemnicę treści przeprowadzonych
 i innych rozmów z pracownikami służby
 bezpieczeństwa. Jednocześnie zobowiązuję
 się współpracować ze służbą bezpie-
 czeństwa w wywiadywaniu i zwalczaniu wrogów PRL.
 Informacje będą przekazywane na piśmie
 i będą one polegały na prawdzie.
 Także współpracuję ze służbą bezpieczeństwa
 zobowiązując się zachować wszelką
 tajemnicę i mi ujawnić jej nawet
 przed bliźnimi. Przekazywane info-
 rmacje będą podpisane i potwierdzone
 "Zolostawa".
 Lech Waiśsa
 Zolostawa

16

Odcinek depeszy Nr

Dokąd MSW W-wa

Do kogo Naczelnik Wydziału VI
Bura

Wykonawca [Signature]
podpis

Przyjął Dnia „.....” 195... r. godz. „.....” min. „.....”

Depesza szyfrowa wychodząca Nr

Ścisłe tajne!

Dokąd MSW W-wa

Czynienie odpisów
wzbronione

Do kogo Nacz. Wydz. VI Bura

Przebieg z zgonem i przed zabójstwem.

*ob. WALESA Lecha z Golestowa
i Folikasy zol. Komisarska nr. 29. 09. 1943.
Popowo, pow. Lipno, woj. Bydgoska.
zatr. Stornia Golestowska im. Lenina
|W-4|. zotr. Zol. ul. Beethoven 30.*

**NACZELNIK WYDZIAŁU III
K. W. A. G. w Górnym**

Podpisy osób znających
tekst:

..... data

..... data

..... data

..... data

*83 Zuzpa W. M.
Kpt. Eryk Młostek*

Otrzymaeno dnia 17 godz. 195... r.

Zaszyfrowano dnia godz. 195... r.

Zaszyfrował
podpis

16

Depesza pisana - * z brudnopisu
* bez brudnopisu

Podpis piszącego tekst.....

Brudnopis na..... arkuszach zniszczono

Z treści depeszy sporządzono w sparafowanej formie nota-
tkę * (w zeszycie pracy -- do akt), którą przechowuje się
* (u nadawcy lub

data

podpis

* Niepotrzebne skreślić.

SZYFROGRAM NR

19 55 ¹⁷ 5

O TRZYMA NY DN.

25 XII 70

12 R. GODZ.

9 13

Z

Biuro c' MSW

t a j n e
nr.5946

z dnia 25.12.1970 godz.00.30

naczelnik wydziału iii kwmo gdansk

w odpowiedzi na szyfrogram nr.2150 informuję, że
w a t ę s a lech syn bolestaw ur.29.09.1943 - w wydziale iii
i vi biura c msw nie figuruje.

naczelnik wydziału iii biura c msw /-/ pplk marciniak

zaszyfrował szymanski dnia 25.12.1970 godz.01.00
rozszyfrował++ czajka godz 9 13 ++

18

WINTERBROOK

1871

WINTERBROOK
1871

19
K
K

Waldemar Lech ur. 29.09.1943 r. zatr.

St. Gdańska Ryś, UVA, zam. Gdańsk

Składowo ul. Bethowena 30, Gdansk

rady delegatów. Brał aktywny udział

w akcji strajkowej w Gdańsku.

.....
.....
.....
.....

p. 212

Gdańsk, dnia 19.XII.1970 r.

21

Tajne

Egz. Nr....

✓
CofanieNotatka służbowa

z przeprowadzonej rozmowy z Wałęsą Lechem s. Bolesława i Feliksy zd. Kamińska, ur. 29.09.1943 r. Popowo pow. Lipno, woj. Bydgoszcz, żonaty, zawód elektromechanik, wykształcenie Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Lipnie, zat. w Stoczni Gdańskiej Wydział W-4 jako elektromonter, bezpartyjny, członek ZMS-u, zam. Gdańsk ul. Betowena 30. Dowód osobisty nr RH 2210104 wydany przez KP MO Lipno.

W dniu 14.12.1970 r. tj. poniedziałek w/w do pracy przybył o godz. 6.00. W uzgodnieniu z mistrzem Trejderwoskim Tadeuszem i Szulcem z pracy został zwolniony na załatwienie prywatnych spraw. Stocznię opuścił o godz. 6.50. W tym czasie załatwiał na mieście zakup wózka dziecięcego. Do stoczni wrócił ok. godz. 14.30 celem odbicia karty zegarowej. Idąc do stoczni spotkał swego kolegę Lewandowskiego Jana z Wydziału W-4, który powiedział mu, że na Wydziale nikt nie pracował, że jutro będzie podobnie. Rozmowa była przelotna i trwała dosłownie kilka sekund. Po odbiciu karty zegarowej Wałęsa L. opuścił stocznię i udał się do domu skąd miał rzekomo nigdzie nie wychodzić. W dniu następnym tj. 15.12.1970 r. w/w do pracy przybył o godz. 6.00. Po przebraniu się w szatni wyszedł na Wydział gdzie zastał zgromadzonych ludzi i dowiedział się, że nie podejmą pracy lecz udadzą się pod dyktando. Idąc wraz z tłumem pod dyktando słyszał rozmowy, że robotnicy mają zamiar wyjść do miasta. W tym celu niektórzy z nich idąc po terenie stoczni zbierali łomy, rurki, kamienie, narzędzia pracy itp. Wałęsa miał przy sobie kombinerki i śrubokręt. Po przyjsciu pod dyktando stwierdzono, że znajdują się tam i inne wydziały. Według oceny Wałęsy znajdowało się tam ok. 75 % załogi.

22.

W początkowej fazie tłum był nieorganizowany chaotyczny i spontaniczny. Próby uciszenia tłumy przez dyrektora i kierownictwo wydziału nie dawało rezultatu. Wobec zaistniałej sytuacji naczelny dyrektor poprosił aby z tłumy wybrano delegację która przedstawi mu żądania załogi. Jednym z delegatów został wybrany Wałęsa L. Pozostali trzej są dla Wałęsy nieznani. Wiadomo jedynie, że jeden z nich jest pracownikiem Wydziału K-3, a dwaj pozostali z Wydziału K-2. Po przyjeździe do dyrektora jako pierwszy głos zabrał Wałęsa, który w imieniu załogi całej stoczni przedstawił żądania.:

1. Zwolnić aresztowanych w dniu poprzednim
2. Dokonać podwyżki płac,
3. Obniżyć ceny na artykuły pierwszej potrzeby

W czasie pobytu delegacji w gabinecie dyrektora przez cały czas otwarte było okno, a Wałęsa informował tłum przez mikrofon jakie stanowisko zajmuje dykcja w sprawie przedstawionych postulatów. M.in. stwierdził, że dykcja nic nie wie o aresztowaniu ludzi i nie jest w stanie załatwić tego postulatu.

Obniżki cen na artykuły pierwszej potrzeby nie leżą w kompetencji dykcji. Odnośnie podwyżki płac dykcja stwierdziła, że od 1.I.1971 r. wchodzi w życie nowe formy wynagrodzeń, które prawdopodobnie będą wyższe od obecnych. Odpowiedź dykcji nie zadowolili załogi, która oświadczyła że ma dość obiecanek i nakazała delegatom aby wyszli z gabinetu dyrektora i udali się wraz z nimi do miasta celem uwolnienia więźniów. Wałęsa L. miał zapytać dyrektora co robić w tej sytuacji. Dyrektor odpowiedział, aby uczynić wszystko i nie dopuścić do burd, awantur, ekscesów chuligańskich i przelewu krwi. Wałęsa zapewnił dyrektora, że dołoży wszystkich sił, aby utrzymać porządek. Po wyjściu delegatów z gabinetu dyrektora czoło tłumy opuściło bramę stoczni. Wałęsa L. biegiem dopędził czołówkę pochodu i siedł na jej czele. W tym momencie w okolicach drugiej bramy czoło pochodu zaatakowała grupa milicjantów w składzie ok. 20-30 osób. W wyniku tego wywiązała się walka wręcz w czasie której milicjanci ^{zostali} ~~zabici~~ i zmaltrretowani.

Wałęsa widział osobiście jak bito milicjantów rurkami kołkami drewnianymi, narzędziami i kamieniami. Nazwisk

24

- 3 -

stoczniovców, którzy brali udział w maltretowaniu milicjantów Wałęsa rzekomo nie zna. Następnie tłum ruszył w kierunku Komitetu Wojewódzkiego PZPR. Wałęsa w dalszym ciągu szedł na czele pochodu. Przed dojściem do gmachu KW Wałęsa wyprzedził tłum o około 15 metrów i biegiem udał się pod drzwi KW PZPR celem poproszenia aby sekretarz KW przemówił do tłumu. Drzwi do Komitetu były zamknięte a w środku znajdowali się żołnierze. Wałęsa usiłował odnaleźć dowódcę tych żołnierzy co mu się nie udało. W pobliżu Klubu Studentów Wybrzeża "Żak" stała grupa milicjantów w ilości ok. 50 osób. Do milicjantów podszedł Wałęsa i ostrzegł ich aby nie rozpoczynali walki z tłumem gdyż jest on uzbrojony w łomy, rurki i kołki drewniane. Milicjanci rozpiechrzli się nie reagując na ekscesy przed Komitetem. Przed gmachem Komitetu KW tłum rozdzielił się na dwie części.

Jedna z nich udała się pod Komendę Miejską MO, celem uwolnienia więźniów. Wałęsa biegiem wyprzedził tą grupę i jako pierwszy wpadł do gmachu KM MO, ~~gdz~~ nie będąc przez nikogo kontrolowany. W tym czasie tłum zaatakował milicjantów stojących przed komendą bijąc ich i maltretując. Po wejściu Wałęsy do budynku Komendy MO panował tam ogólny chaos i zamieszanie. Na holu znajdowało się bardzo dużo rannych milicjantów. Będąc w budynku Komendy Wałęsa usiłował odnaleźć komendanta miejskiego, któremu miał przedstawić żądania załogi odnośnie wypuszczenia więźniów zamkniętych w dniu poprzednim. Po niedługim czasie przez funkcjonariusza w cywilu został skontaktowany z komendantem. Oświadczył mu że o ile zostaną wypuszczeni więźniowie i milicja nie będzie atakować tłumu, stoczniovcy nie zaatakują Komendy. Komendant miał rzekomo przyrzec, że więźniowie zostaną uwolnieni. W międzyczasie komendant dostraczył dla Wałęsy tubę, przez którą ten ostatni z okna komendy przemawiał do tłumu. Stwierdził, że komendant przyrzekł mu iż więźniowie zostaną uwolnieni a tłum nie będzie atakowany przez milicjantów. Z tłumu zaczęto krzyczeć, że jest to przebrany milicjant i że należy go zlińczować. Wówczas Wałęsa rzucił z okna swój hełm i kartę zegarową aby przekonać tłum, że jest stoczniovcem. Po tym fakcie tłum częściowo uspokoił się. W tym momencie z okien Komendy Miasta MO zaczęto rzucać w tłum petardy, świece dymne i granaty łzawiące. Według twierdzenia Wałęsy było to powodem rozwściecze-

nia tłumu i powodem rozpętania walki z milicją. Wałęsa widział osobiście jak bito milicjantów łomami, kamieniami i rurkami. Niktórzy z milicjantów leżeli nieprzytomni na ziemi a mimo to bito ich i kopano. Wałęsa twierdzi, że w rozmowie z komendantem sugerował go aby pokazał dla tłumu w oknie kilka osób niekoniecznie więźniów co mogło by tłum uspokoić. Na powyższą propozycję komendant nie wyraził zgody. Wałęsa wyszedł z budynku Komendy i widząc ogólną bijatykę udał się do domu, aby zjeść śniadanie i ubrać nakrycie głowy, gdyż hełm który wyrzucił z okna Komendy zaginął w tłumie. W domu przebywał ok. 30 minut. Około godz. 9,30 wyszedł ponownie do miasta z zamiarem zobaczenia co dzieje się na mieście. Idąc ulicami miasta Wałęsa zauważył, że w pobliżu dworca kolejowego duża ilość stoczniowców piła wino ze zrabowanych sklepów. Ponadto duża ich ilość posiadała przy sobie kupy pochodzące z rabunków. Spod dworca PKP Wałęsa udał się do Komendy Miasta MO z zamiarem spotkania się z komendantem. Na holu budynku spotkał funkcjonariusza w cywilu, który poprzednio zaprowadził go do gabinetu komendanta i zakomunikował mu, że duża ilość stoczniowców rabuje sklepy i jest pijana. O ile sytuacja ta będzie trwała dłużej, może dojść do jeszcze gorszych ekscesów. Wówczas funkcjonariusz w cywilu miał rzekomo zapytać Wałęsę jakie widzi on rozwiązanie. Wałęsa zaproponował, że zbierz grupę ok. 10 osób i samochodem ciężarowym odkrytym będzie jeździł po ulicach miasta i nawoływał stoczniowców do rozsądku i powagi. Na tę propozycję funkcjonariusz miał wyrazić zgodę i ją zaakceptował. Wałęsa wyszedł z Komendy Miasta MO i udał się do manifestującego tłumu pod Komitet Wojewódzki PZPR gdzie usiłował znaleźć ludzi, którzy zgodzili by się jeździć po mieście i nawoływać stoczniowców do powagi i rozsądku. Pomimo, usilnych starań ludzi takich nie znalazł. Następnie Wałęsa udał się w kierunku stoczni. Po drodze spotkał kolegów z W-4; Szyler Józef, Somlat Tomasz, Pazik Józef, którym również proponował udział w uspakajaniu stoczniowców, lecz ci nie wyrazili na to zgody w obawie przed pobiciem. Koledzy ci wyrazili zdziwienie, że Wałęsa

28

- 5 -

jeszcze żyje gdyż rozeszła się po stoczni plotka, że został zastrzelony. Rozmowa przy przyjeździe na Wydział zastał tam ok. 1000 ludzi, którzy dyskutowali na temat istniejącej sytuacji. W tym momencie kierownik Wydziału oznajmił, ażeby wybrać spośród załogi 4 ludzi, którzy opracują postulaty wydziałowe i udadzą się do dyrekcji.

W skład tej 4 weszli: Leśniewski, kierownik Wydziału Lenarczak - ślusarz, Wałęsa i czwarta osoba nie znana z nazwiska. W czasie zebrania załoga ustaliła listę postulatów, którą miano przedstawić w dyrekcji:

1. Uwolnić więźniów
2. Obniżyć ceny artykuły pierwszej potrzeby
3. Podwyższyć płace nie mniej jak 1000 zł. na członka rodziny,
4. Oddzielić Związki Zawodowe od Partii
5. Rannych w zająciach traktować jak wypadek przy pracy
6. Wyjaśnić dlaczego w trudnej sytuacji ekonomicznej mieli podwyżkę funkcjonariusze MO,
7. Wyjaśnić i ukarać winnych za zaistniałą sytuację w strajku,
8. Podać dzień i godzinę pogrzebów polegających pracowników stoczni,

Po przepisaniu postulatów przez sekretarkę wydziału i zaaprobowania ich przez załogę delegacja udała się do sali BHP przy dyrekcji. Do zebranych delegatów wydziałowych przemówił naczelnny dyrektor stoczni mgr inż. Zaczek i zaproponował powołanie 3-osobowego kolektywu, który miał by za zadanie z postulatów wydziałowych opracować postulaty w imieniu całej stoczni. Do 3-osobowego kolektywu wszedł również Wałęsa L. który rzekomo nie zna dwóch pozostałych osób. Jeden z nich miał dużą brodę. Dyrektor zaapelował do delegatów aby postulaty, które może załatwić we własnym zakresie dyrekcja nie przedstawiać do władz partyjnych i państwowych. Delegaci domagali się u dyrektora aby dał zapewnienie na piśmie, że członkowie komitetu z racji wykonywania swych funkcji nie będą szykanowani przez władzę. Dyrektor miał rzekomo przyrzec, że nie będą

30

- 6 -

pociągani do odpowiedzialności lecz na piśmie tego nie przedstawił.

Następnie dyrektor zaaplecewał do delegatów aby w dniu następnym zatrzymać załogi na poszczególnych wydziałach. Wybrana 3-osobowa komisja opracowała zbiorcze postulaty wszystkich wydziałów. Ok. godz. 23.30 odbyło się ponowne zebranie delegacji z udziałem przedstawicieli wszystkich wydziałów na którym odczytano projekt postulatów który został przez delegata zatwierdzony bez zastrzeżeń. Opracowane postulaty przekazano dyrektorowi, który z kolei miał przedstawić kompetentnym władzom. W między czasie dyrektor apelował aby powstrzymać ludzi przed wyjściem do miasta. Nawoływał do spokoju i prosił aby załogi czekały na swoich miejscach pracy odpowiedzi na stawiane postulaty. Poszczególne delegacje rozeszły się do swoich wydziałów.

Następnego dnia tj. 16.12.1970 r. o godz. 6.00 rano do pracy przyszedli robotnicy /pracy nie podjęli/. Na terenie Wydziału W-4, w którym pracuje Wałęsa próbowano w małych grupkach apelować do robotników o rozagę. Rozmowy te nie wywarły zamierzonego skutku. Zaczął się ogólny chaos i tumult. Wówczas przez tubę przemówił kierownik wydziału wyjaśniając, że postulaty wysuwane przez załogi zostały zgłoszone do kompetentnych władz. Również i to nie poskutkowało a ludzie zaczęli wychodzić z wydziałów ~~szukając się~~ ~~pod~~ udając się pod dyktando. W tym czasie stocznia była otoczona przez wojsko. Po pewnym czasie udałem się za ludźmi, jako ich delegat, idąc w stronę dyktando usłyszałem strzały sądząc, że strzelano z amunicji ćwiczebnej. Okrzyki, które usłyszałem z tłumu, że nie strzelają amunicją ślepą a bojową. i są zabici i ranni. Będąc przy dyktando z okna przemawiał jeden z pracowników z K-3 /nazwiska i imienia nie znam/. Przemówienie jego miało charakter wybitnie inspirujący do ataku na wojska. Mówił o zabitych i rannych. Po nim zabrał głos ranny z mojego Wydziału W-4 apelując do ludzi, żeby nie wychodzić do miasta, że on sam jest postrzelony. Przemawiała też starsza kobieta lat. ok. 47, była więźniarka

32

- 7 -

obożu koncentracyjnego apelując do wojska aby nie strzelało do robotników., a pozwalało na dalszą demonstrację. Głos zabierało jeszcze wielu ludzi, których wypowiedzi były podburzające do dalszych wystąpień. Wśród załogi rozpowszechniane były plotki jakoby wojsko, które obstawiło stocznię jest radzieckie lub czeskie, ubrani tylko e w polskie mundury. W czasie swoich przemówień ja osobiście rozmawiałem z dyrektorem Zaczkiem na temat istniejącej sytuacji przez okres ok. godziny. O tym, że w tłumie panuje ogromny chaos i zamieszanie. W czasie zamieszania przemawiał pracownik umysłowy z Wydz. T, proponując zebraniem proklamowanie strajku okupacyjnego. Argumentował że nie ma sensu pchać się pod kule. Tłum ~~wyszła~~ przyjął tę propozycję. Ten sam osobnik ogłosił przez megafony, aby delegacja z poszczególnych wydziałów zebrała się w sali BHP celem omówienia zaistniałej sytuacji. Na zebraniu jako pierwszy przemawiał technolog /z brodą/ proponując powiększenie dotychczasowego 3-osobowego składu delegatów stoczni. Do trójki tej dookoptowano 4 osoby, nazwisk nie znam. Jeden z nich był kierownik jakiegoś wydziału oraz kobieta /jeździła na wózku/. 7-osobowa rada delegatów postanowiła zabezpieczyć dla załogi posiłek, wybrano również ~~ix~~ służbę porządkową, która miała na celu nie wpuszczać na zakład ludzi i utrzymać ogólny porządek. Nadmieniam, że od tej chwili straciłem inicjatywę a podjął ją osobnik z brodą /pracownik umysłowy/ i kierownik wydziału. Poszczególni członkowie rady opracowywali komunikaty, które były ogłaszane przez głośniki. Treść komunikatu nawoływała aby nie wychodzić z terenu stoczni gdyż nastąpią aresztowania by nie dać się sprowokować gdyż mogą być zastrzeleni. Strajek okupacyjny proklamowany był do momentu otrzymania pozytywnych odpowiedzi na stawiane postulaty. Kobieta wchodząca w skład rady delegatów wyszła ze stoczni ok. godz. 17. i już nie porwóciła. Mimo, że nosiła się z takim zamiarem./małe dziecko karmi piersią/. Komunikaty nawoływały aby ludzie ~~zgrupowali się~~ ^{zgrupowani przed} ~~przed~~ dyrekcją, rozeszli się do wydziałów. 50 % rozeszło się.

34

Dokładnie nie jestem zorientowany czy był to apel przez głośniki czy też samorzutnie ludzie zaczęli znosić do dyrekcji gdzie przebywała rada delegatów amunicję i petardy. Ja osobiście odebrałem 3 paczki amunicji do PMK i jedną petardę. Amunicję zносиła służba porządkowa. Jednego z nich mogłbym poznać. Malarz, małego wzrostu lat ok. 24. Amunicja została zwrócona do jednego z dyrektorów. Słyszałem od członków rady i dyrektora że amunicji i petard było znacznie więcej i odbierali ją inni członkowie. W tym czasie do rady naszej przybyli delegacje Stoczni Północnej i Remontowej. Solidaryzując się z nami i prosząc o współudział. Wiadomo mi ze słyszenia, że stocznie były podłączane do naszej sieci ~~tele~~ radiofonicznej, i w ten sposób utrzymywały z nami kontakt. Ze stoczni tych przychodzili przedstawiciele kilka razy informując naszą radę o swoich postulatach i sposobie ich załatwienia. W międzyczasie przez telewizję rozmawiał wicepremier Kociętek, który stwierdził, że za stan ten wszyscy płacimy. Bezpośrednio po komunikacie opracowaliśmy komunikat stwierdzający, że kto jest chętny może opuścić stocznię, z tym, że nie gwarantujemy jakie będą konsekwencje poza stocznia. O ile mi wiadomo stocznia opuściło ok. 30 osób. Ok. godz. 2.00 dnia 17.XII. 70 r. do członków rady przybył dyrektor oświadczając, że wysunięte postulaty nie będą rozpatrywane. i o ile załoga nie opuści zakładu do godz. 5.00 zostanie użyta siła. z wszelkimi jej następstwami. Powiedział, że załoga nie ma żadnych szans trwania w uporze gdyż siła wojska i milicji jest niewspółmiernie większa. Zakomunikował również, że praca w stoczni jest zawieszona do odwołania. Wobec powyższego na sali bhp zebraliśmy delegatów wydziałowych, którym zakomunikowano decyzję władz w sprawie postulatów. i zarządzenia porządkowego dot. opuszczenia stoczni przez załogę., oraz zniesienia pracy w stoczni. Rada wspólnie z delegatami po przedyskutowaniu stwierdziła, że nie ma żadnych szans operu i postanowiła podporządkować się zarządzeniom dot. opuszczenia stoczni. Apelowaliśmy aby z poszczególnych wydziałów wybrano po kilka osób dla zabezpieczenia stanowisk pracy przed dewastacją, sabotażem kradzieżą itp.

36

Apel nasz został przyjęty. Do godziny 5.00 stocznia opuściła w całości załoga poza dyżurnymi i radą delegatów. Ok. godz. 11.00 dyrektor Zaczek oznajmił nam, że możemy spokojnie iść do domu, gdyż rola nasza już została zakończona, nadmieniając aby nie obawiać się konsekwencji.

Inspektor Wydz. II

kpt Graczyk

Gdańsk 21. XII. 1970r. ¹⁵/₃₀Tajne spec. znaczeniaZatwierdzam:
Dnia 21. XII. 1970r.Naczelnik Wydz. III-go St. Bezpieczeństwa
Komendy Wojewódzkiej M.O.w/ miejscuRaportJa st. insp. Wydz. II-go K.W. M.O. w Olsztynie, melduję, że
w dniu 21. XII. 1970r. w związku z akcją „Jęceń 1970r” dokonalem
doraźnego pozyskania ob.

ps. „BOLEK”

WALĘSA LECH s. Bolesława i

Felixy z d. Kamińska ur. 29. 09. 1943r.

w Popowie pow. Lipno woj. Bydgoszcz,

żonaty, elektromechanik, wyszł. Zasadnicze

Szkoła Zawodowa, zatrud. Stocznia

Gdańska Wydz. W-4, bezpartyjny

członek-Z.M.S. zam. Gdańsk ul. Bethowena

Nr. 30. D.O. R.H. 2210104 KPMO Lipno.

Zam. Wąsosz, Kłokowice 14 (Hoteł / pole 218)

w/w dniu 19. XII. 70r. w godzinach wieczornych został

doprowadzony do Kom. Woj. M.O. w Gdańsku gdzie przeprowadzono
z nim szeregową rozmowę na temat jego udziału w
zajściach na terenie stoczni, pod pseudonimem K.W. PZPIR
i pod Komendą Miejską M.O. - Szeregowo notatka w tej
sprawie - w załączeniu. Po skończonej rozmowie wyżej
został osadzony w areszcie K.W.M.O. Pracownik Wydz. śledczego
przewodnił z wymienionym rozmowę uzupełniającą.W dniu 21. XII. 1970r. z Walszą Lechem przeprowadzono ponowną
rozmowę w trakcie której wykazałem wymienionemu, że
osoby które brały udział w mordach, rozbiciach, podpaleniach

rozbojach i robotach munga być wykryci i osydeni zgodni z prawem. Ob. Walsza zgodził się z swoim stanowiskiem i oświadczył, że jest gotów do uchylenia nam w tej sprawie pomocy. W związku z wytworzoną sytuacją wyjaśniłem mu jak fakty, zjawisko i osoby interesują naszą służbę, powziąłem go o sposobie zdobywania informacji o zachowaniu się w środowisku, umożliwieniem legendy dla rodziny i dla kolegów z miejsca pracy odwołaniu jego zatrzymaniu przez M.O.

W trakcie rozmowy werbalnej Walsze L. podał, że osobnik (gruby, otyły, wzrost średni lat ok. 27) który pracował z Okręgu dystrykcyjnego, w luźnej rozmowie w gabinecie dyrektora oświadczył m. in. „My w hotelu (prawdopodobnie na ul. Tuwima) utworzyliśmy kolektywę którą już wreszcie opracował odezwę do robotników oraz projekt postulatów.

Po skończonej rozmowie L. Walsze napisał zobowiązanie o zachowaniu tajemnicy i współpracy ze służbą Bezpieczeństwa.

W/w obrat pseudonim „BOLEK”.

Pierwsze spotkanie umówiono na dzień 22.XIV. 1970r.

godz. 17⁰⁰ obok baru mlecznego „Ruczaj”

- Zadanie - ustalić osoby które brały udział w rozbojach, grabieżach, podpaleniu i.t.p.
- ustalić osoby zam. w hotelach stożni które przed wydarzeniami z 14. i 15. xiv. tworzyły kolektywę przygotowującą strajk i manifestację.

St. Insp. Wydz. II - po St. Berp.

KW 140 w Olsztynie

Kpt. E. Graczyk

Notatka służbowa

z rozmowy przeprowadzonej z Ł. Waleśką
i uzupełnieniu do rozpraw z dn. 19. XII 70r (notatka z dn. 19. XII 70r)

Kiedy dn. 16. XII 70 przyszedł do pracy i po przygotowaniu się wyszedł na chwałę wyobraził K-4 wiekt wie pracował. Gdy tak stali przez K-4 przekroczył i przekroczył wyobrazi K-2 lub K-3, który walczyli aby iść z nimi i niezapomniał przekroczyć robotników K-4 pakta z nimi, w tym i Waleśką. Gdy K-4 podał wstępny pod dyrekcję i wykreślił dyrektor. Później który zobowiązał aby przysłał do niego delegację, a statem przy wyjechał seluodach prowadzących do biułyntu dyrekcji. i gdy K-4 i K-4 pokuceli do Ł. Waleśki wraz z innymi referentami, robotnikom chodzący do dyrekcji, kt. tym czasie dyrektor stał u oknie i usiłował przemówić przez tubę aby ogólny podał uniemożliwić to. Nao pięciu udało się do dyrekcji w tym celu aby przekazać wyrosnie dyrektorowi zadania robotników ponieważ dyrektor potrzebował że w takiej sytuacji nie wie kogoś o co pracownikom chodzi, że co wędli a Ł. Waleśka wraz z nimi wiele wie stawał się jakiej wybrańcy delegacji, a po prostu ekscyli w spokojnej formie przekazał dyrekcji, to czego rodu robotnicy. Robotników który chodzący do Ł. Waleśki do dyrekcji, nie było, ani z imieniem, ani z nazwiskiem. Jedynie po helmutach rozpoznali, że byli to pracownicy wyobrazi K-2 i K-3. Rozmowa, nasza z dyrektorem Łeżkiem odbywała się w ten sposób, że zebrani robotnicy zadawali pytania, a myśmy pytania te poradzaliśmy przez tubę i dyrektor przez tubę odpowiadał tak żeby mogli też słyszeć zebrani robotnicy, tak więc mąka w tym, moja rola polegała, jedynie na pośredniczeniu między zebranymi robotnikami, a dyrektorem K-4 pokój przez okno którego przemawiał dyrektor był też obecny sekretarz partii i paru innych pracowników dyrekcji. Kłopoty Ł. Waleśki nie znał. Gdy dyrektor ma kilka pytań odpowiedział niepatycznie zebrani zadawali aby ci co rozmawiali z dyrektorem opisali biułynt i postępowanie z wyjątkiem. Z okazyjnymi czynkami że ich stonę się usiłuje one zobaczyć. Dyrektor prosił "delegatów" aby starali się za wszelką cenę powstrzymać robotników przed wyjściem ze stoczni.

Do KMMO dostali się w ten sposób, że jak sam raz ktoś przekroczył i
 otworzono drzwi. Doznaniali z funkcjami i stopnie pułkownika
 Byli też obecni majorzy. Kiedy nie udało mu się przekroczyć czoł
 robotników przy w tym momencie uległa zakreślo. Nurek potoczył
 w kierunku czołgo zebrał zacieli nurek kamieniami, L. Wotero
 wyszedł z piętami i dynamami a nurek przeszedł okno w kierunku
 które było już wtedy wyszedł na ulicę wraz z tuba przez które
 zacielił kłosem. Nurek także od niego jakiś czołgi motocy
 że sprowadził przemownie z kiosku ale nurek ma kroszke nie widzi
 To wyszedł z kamieniami widział bijące wóz sięgo bezradności i
 bezce bez użyciu udało się do domu. Tenże nie kursowały
 zacielił siódki, komunikacji zabrymasi samowolki, "Zuk" z kamieniami
 który podniósł go czołgi.

Delegatem K-4 został wybrany - jak sobie urodzi - z tej rasy
 że już nie zrobił trochę popiekarny i znany
 Delegatem całej stoczni wybrany został z listy delegatów
 wydziałowych na wniosek kierownika wydziału K-4 Lesziewskiego
 Robotnik który przemawiał przedkac, że jest ranny a którego
 L. Wotero z nurekka nie zw. nie. także a siódki obok
 kroszki Wotery. Robotnik ten niech widać był ranny i uope ale
 obrodziłac nie można było straszyć se to od kroszki polys
 było to nie chwał straszyć.

Pracownik z Wydziału, który nawoływał do czołgi obudowyjnego wyszedł
 przenie do Rady delegatów stoczni. Był to pracownik udujstony
 Ponadto podał się w chwili 17 XII 70r ok. godz. 14⁰⁰ już po wyszedł z
 stoczni uelał się do KMMO licząc że może będzie mógł coś
 powieć. Około godziny rozmawiał z tym w jakimś urzędzie
 majorem ale podkierownikom im nie uelał się do domu.

Wieloletnie porostyżek okoliczności wjeżek a czołgi z czoł. 19 XII 70r
 nie nurego L. Wotero nie nurego nie czołgi

St. Lesziewski
 Kpt. Z. Gulek

Notatka Stwierowa

sprzeżona na podstawie akt osobowych ab.
 Wajsa Lech s. Bolesława
 i Felicy z d. Kamińska ur.
 29.09.1943r w Popowie pow. Lipno
 cykntatami 252. zamieszkały
 Gd. Wrenna ul. Pcherta 1/1

Wyżej wymieniony w 1961r ukonczył
 Zasadniczą Szkołę Zawodową w Lipnie.
 Po ukonczeniu szkoły rozpoczął pracę
 w Państwowym Ośrodku Masywnym
 w Łochowie pow. Lipno gdzie pracował
 do 13 maja 1967r jako elektryk.
 Z Państwowego Ośrodku Masywnego
 w Łochowie zwolnił się na własną prośbę.
 Do pracy w Stowarzyszeniu Gdańskim przyjęty
 został dnia 17. V. 1967r gdzie pracuje do
 obecnej pracy na W-4 jako elektromonter
 okrętowy. Wyżej danych a o/s u aktach
 brak.

Sprzeżeni

St. Ofic. Wydz. Posp. i DO
 K W M O w Obutym
 Kpt. M. Subowicki

44

*Archiwum
o.o. w g. J. J.*

KARTA EWIDENCYJNA

Nazwisko i imię zatrzymanego Władysław Lech

Imiona rodziców Bolesław Feliksa

Data urodzenia 29 IX 1943

Miejsce urodzenia Popowo pow. Lipno

Pochodzenie społeczne robotnicze

Zawód elektryk

Wykształcenie Zasadnicza Szkoła Zawodowa

Przynależność partyjna ZMS

Miejsce pracy - stanowisko Szefnia Ciepłota

elektryk

Miejsce zamieszkania Celarnik Suchanino Betowena 30

Czy był karany i przez kogo nie

karany

Zatrzymany przez _____

Data i godzina zatrzymania 29. III 1970 ok. godz. 2030

Powód zatrzymania w mieszkaniu, adres jak wyżej

*akta wraz
z zatrzymanym
dnia 21. XII 70r
godz. 9 20
St. Insp. wzd. i po
Grosz K. F. Kpt*

46

Miejsce zatrzymania _____ *Wlasny*

Zwolniony po zatrzymaniu _____

Tymczasowo aresztowany _____

Uchylono areszt _____

DANE O RODZICACH, WSPÓŁMAŁŻONKU I DZIECIACH

Ojciec
Nazwisko i imię _____ *nie żyje*

Zawód _____

Miejsce pracy _____

Wykształcenie _____

Przynależność partyjna _____

Miejsce zamieszkania _____

INNE UWAGI

Matka i Feliksa z d. Kamińska
_____ *bez zawodu*

Nie gospodarze

Niepełne polityczne

Bezpartyjna

Poprawa pod Lipno

Zona Mirostano Klatoso

bez zawodu, nie pracuje

Mieszko razem z Klatoso

Gdańsk, dnia 17.12.1970 r. 67

T A J N E

19

NOTATKA SŁUŻBOWA

W dniu dzisiejszym przeprowadziłem rozmowę operacyjną z inż. Karolem Hajdugą, który z ramienia dyrekcji Stoczni Gdańskiej uczestniczył w rozmowach z tzw. "Komitetem strajkowym", który podał mi przebieg wypadków po godzinie 18,30 na terenie Stoczni.

Utworzona "Rada Delegatów Strajku Okupacyjnego", która wchłonęła powstały wcześniej "Komitet Strajkowy" była tworem w którym obok rozwydrzonych młodzieńców byli także stoczniowcy zdecydowanie przeciwni strajkowi /jak inż. Gniech, St. Papuga, Zb. Krulicki i inni/.

Wspomniana "Rada Delegatów" w pewien czas zbierała się na posiedzenia i radziła jakie podejmować decyzje co do dalszego trwania strajku. Na jednej z kolejnych narad na sali obrad wszedł członek służby porządkowej i zakomunikował, że czołgi podjechały do bram stoczni - było to około godziny 22,0

Po krótkim czasie przybył inny porządkowy oświadczając, że MO wkracza do Stoczni.

W tej sytuacji /na skutek informacji o wkroczeniu MO na teren Stoczni i zbliżenia się wojska do bram/ w gronie delegatów zaczęła narastać nerwowość, obawa i strach, głównie uwidoczniło się to u członków powstałego wcześniej "Komitetu Strajkowego".

W związku z tym dyr. Zaczek wraz z jednym ze stoczniowców z Komitetu Strajkowego udał się do gabinetu i porozumiał się telefonicznie z Komendantem Wojewódzkim MO, od którego otrzymał zapewnienie, że jeśli się stoczniowcy zachowywać będą spokojnie w żadnym wypadku MO nie wkroczy na teren zakładu. W sprawie tej nadano odpowiedni komunikat przez radiowęzeł zakładowy. Mimo tego w szeregi strajkujących wkradł się niepokój i niedowierzenia obietnicy Komendanta Wojewódzkiego, gdyż w/w plotka b. szybko "obiegła" stocznię.

Kp. L. Procyk
wysłany do tury
18.12.71

68

Około godziny 2,00 dnia 17.12.70r. zaczęły wychodzić pierwsze grupy robotników i praktycznie rzecz biorąc od tego momentu trwa nieprzerwanie opuszczanie stoczni. Charakterystycznym jest fakt, że sami członkowie "Komitetu Strajkowego" wyszli ze stoczni w jednej z pierwszych grup.

Rozmówca mój zaznaczył, że "Komitet Strajkowy" ma zasługę w tym, że potrafił opanować sytuację i nie dopuścił do wyjścia na miasto. Moim zdaniem zasadniczy wpływ na powstrzymanie strajkujących miał fakt użycia przez wojsko broni i ranienia kilku osób, gdyż w tym przypadku reakcja była natychmiastowa - powrót do stoczni.

Stąd też intencje powstałego Komitetu Rewolucyjnego opanowania sytuacji na Stoczni wydają się co najmniej wątpliwe.

Na moje pytanie o nazwiska osób - członków "Komitetu Rewolucyjnego" i "Strajkowego" K.H. odpowiedział, że zapamiętał tylko jedno tj. pracownika wydziału W-4 Wałęsy. Jest to człowiek w młodym wieku i nosi krótko strzyżoną brodkę. Była propozycja aby jego wybrać na przewodniczącego "Rady" jednak z uwagi na brak jednomyślności odłożono ten punkt na dalszy plan obrad co w konsekwencji spowodowało, że zapomniano tego wyboru dokonać i "Rada" działała bez jednoosobowego kierownictwa. K.H. stwierdził także, że głos Wałęsy przypominał mu, głos stoczniowca, który przemawiał przez mikrofon z radiowozu skradzionego sprzed KW PZPR.

KIEROWNIK GRUPY IV WYDZ.III

kpt. R. BOBZENTA

Źródło "Bolek"
Przyjął Rapczyński

Gdańsk, dnia 17.04.1971r. ⁵¹ 21T a j n e

Egz. nr

✓
wskazanieI n f o r m a c j a

Na Wydziale W-4 w ostatnim czasie tzn. dn. 13-17 dyskutuje się na dwa zasadnicze tematy:

1. Podpalenie byłego lokum Wojewpdzkiego Komitetu PZPR
2. Sprawa Plenum odbywającego się obecnie w Warszawie w szczególności przemówienie tow. Gierka.

Niezadowlenie wśród pracowników z przemówienia, dlatego iż spodziewano się, że będą ukarani winni zajść grudniowych, oraz będzie poruszone więcej spraw dot. kraju i polepszenia sytuacji materialnej pracowników.

Dopatrują się natomiast tylko spraw wzrostu ZSRR i ucieszeni są osiągnięciami w kraju Rad.

Dopina się także iż wzrost stopy życiowej w kraju Rad związany jest ze spadkiem stopy życiowej w naszym kraju. Takie wywody są masowe, ja słyszałem je od elektryka Zarzyckiego, ślusarza Mioto, Mistrza Suszka i innych.

3. Sprawa 1 Maja jest komentowana że obchodów nie będzie, a jeśli będzie, to powinni wszyscy z którymi się spotkałem mieć czarne opaski na znak żałoby, to wyszło prawdopodobnie ze Stoczni Remontowej, ja słyszałem najwięcej w budkach na statku, wobec powyższego nazwisk nie znam, u nas komentowali to: elektryk Szyler, elektryk Jasiński - jest to jednak nagminne.
4. Dziś słyszałem, że słuchano radia na statku, które to mówiło że są rozruchy w NRD, nazwiska tego, który mówił mogą ustalić
5. Ważną sprawą jest też , że ktoś nie mi chce podstawić nogę stwierdzam, iż na polecenie pracownika S.B. będąc ha chorobowym poszłem na Stocznie.

52.

- 2 -

Tu jednak ostrzeżono mnie, że chodzą pogłoski iż jestem na chorobowym i chodzę namawiając do strajku. Ostrzegł mnie między innymi elektryk Weprzędz, który słyszał w kilku przypadkach taką wersję. Wobec powyższego szybko się udałem do domu i przestałem chorować.

Przypuszczam, że robi to kierownictwo zakładu Wydziału - Leśniewski względnie Rada Zakładowa - Umiński.

Cel w tym: jeśli chodzi o Radę to obawa, że mogę kandydować względnie podstawiać nogę obecnym działaczom co w pierwszym okresie czynikiem.

Ad. 1. Sprawa podpalenia siedziby Wojewódzkiej PZPR.

Słyszałem dziś t.j. 17 o godz. 12 iż podpalono poraz drugi tą siedzibę, dołączono też kartkę z ostrzeżeniem że nie macie co budować i tak zniszczymy. Mówił mi to ślusarz ZW-4 którego nazwiska nie znam, mieszka nad Delikatesami, nazwisko mogę ustalić. W poprzedniej wersji słyszałem o podpaleniu nieco wcześniej od elektryka Żmudy który z kolei słyszał komentarz w budce na statku.

Jeśli chodzi o sprawę 1 Maja, ja widzę rozwiązanie tylko przez:

rozmowy z jakimiś z wyższych czynników delegacjami ze strony władz. Jeśli chodzi o sprawę uczestniczenia ze strony przeciwnej, to powinni ^{wniej} ~~więcej~~ brać udział ludzie najbardziej zadziorni i aktywni w innym kierunku to by rozwiązało sprawę i manifestacja jako taka mogłaby być spokojna. Jednak takie spotkania powinni gdzieś się odbyć na 3 dni przed 1 Maja.

Oдноśnie Szylera nie nie ustaliłem, ponieważ dopiero dziś wrócił z urlopu.

Słyszałem od niego nieco wcześniej, że ma dwa plany:

1. skończyć kurs mistrzowski i wyjechać z Gdańska gdzieś do mniejszej miejscowości.
2. maszanse uciec za granicę prawdopodobnie do NRF, o czym mi też mówił.

"Bolek"

54

Z a d a n i e:

- 1/ Ustalić wszelkie dyskusje, komentarze i zamiary pracowników Stoczni Gdańskiej na temat obchodów 1-szo Majowych.
- 2/ Ustalić nazwisko mistrza, który mówił na temat podpalenia budynku oraz na ten temat przeprowadzić z nim szczegółowo rozmowę zmierzając do ustalenia, skąd posiada te informacje. Również na temat podpalenia nawiązać ponownie rozmowę z elektrykiem Żmudą.
- 3/ Wykonać zadanie z poprzedniego spotkania odnośnie Szyler Józefa oraz w prowadzonej z nim rozmowie ustalić w jaki sposób ma zamiar przekroczyć granicę państwa polskiego i zbiec do NRF.

I n f o r m a c j e

Spotkanie odbyło się w hotelu "Jantar", na spotkanie stawił się punktualnie. Konspiracja była zachowana, na spotkaniu tym wręczyłem mu 500 zł.

Doniesienie dot. nastroi i komentarzy pracowników Stoczni Gdańskiej odnośnie odbytego się IX Plenum KC PZPR i obchodów 1-szo Majowych.

Poza tym dot. Szyler Józefa, który przechodzi w odniesieniu poraż drugi i jest znany jako jeden z inspiratorów do inicjowania przerw w pracy i wystąpień.

Przedsięwzięcia:

Ustalić bliższe dane o Szyler J. z jego miejsca zamieszkania, pracy i poprzednich ~~in~~ miejscach zamieszkania z uwzględnieniem jego kontaktów i powiązań z zagranicą, po czym założyć sprawę operac. - sprawdzenia.

Informacji wykorzystać do meldunku dziennego.

Sporządzić wyciąg dot. poziomu budynku KW PZPR i dołączyć do sprawy.-

Odb. w 3 egz.

- 1 egz. - teczka robocza
- 2 egz. - t.pers. "Bolek"
- 3 egz. - sprawa Szyler J.

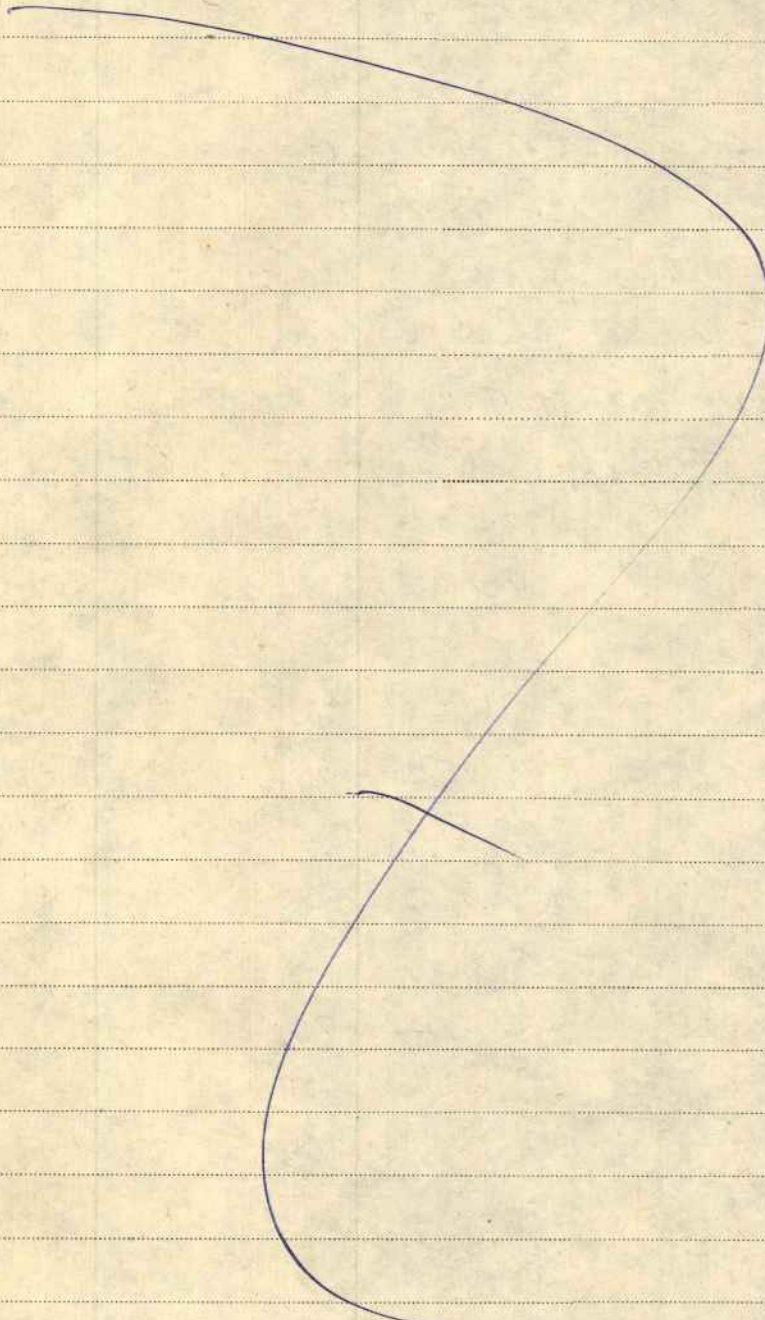
Opracował:

St. Inspektor Wydziału III
Rapczyński H.

Spis zawartości teczki

L. p.	TREŚĆ	Nr str.	U w a g i
1	Arkusz kontroli t.c.	1-3	
2	Arkusz wypłat t.c.	4-5	
3	Pokwitowanie zdania 5.1.71	6	
4	" - " - 25.1.71	7	
5	" - " - 18.02.71	8	
6	" - " - 16.2.71	9	
7	" - " - 17.04.71	10	
8	" - " - 28.04.71	11	
9	" - " - 26.5.71	12	
10	" - " - 8.06.71	13	
11	" - " - 8.07.71	14	
12	Notatka - Staszczyk, zd. 11.9.71	15	
13	Dominienie t.c. Obojckim 24.9.71	16-17	
14	Notatka - Staszczyk 24.9.71	18	
15	" - " - 4.12.71	19-23	
16	Informacje od t.c.	3.12.71	24-25
17	Charakterystyka t.c.		26-27
18	Pokwitowanie od t.c.	29.11.71	28
19	" - " - 22.10.71	29	
20	" - " - 27.1.72	30	
21	" - " - 5.04.72	31	
22	" - " - 25.5.72	32	
23	Wyjeżdż z inform.	29.XI.73	33
24	Pokwitowanie zd.	30.XI.73	34
25	Informacje zd.	15.XII.73	35-37
26	" - " - 18.XII.73		38-39
27	Pokwitowanie zd.	14.XII.73	40
28	" - " - 29.06.74		40 41
29	Charakterystyka zd. 2.04.75		42

L. p.	T R E Ś Ć	Nr str.	U w a g i
35	Protokół służbowy 13.02.76	44-45	
36	Informacja 18.02.76	46-48	
32	Protokół służbowy 23.03.76	49	
38	" - " - 8.06.76	50	
39	Choraklepsytyka 9.06.76	51	
40	Postanowienie o zwolnieniu pracy	52	
			
41	Pismo OA-4 op 309/80 z 15.09.80	53	
42	Pismo NA op 3845/80 z 19.09.80	54	
43	adnotacje służbowe 4/1987	55	

60

Arkusz kontroli tajnego współpracownika

Nr ewidencyjny

Podać krótko kto i kiedy kontrolował oraz sprecyzować wnioski z kontroli	Nr Nr stron najistotniejszych dokumentów
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

62

Arkusz kontroli tajnego współpracownika

Nr ewidencyjny

Podać krótko kto i kiedy kontrolował oraz sprecyzować wnioski z kontroli	Nr Nr stron najistotniejszych dokumentów

64

Materiały z kontroli
tajnego współpracownika

Arkusz wypłat i świadczeń na rzecz t. w.

Nr ewidencyjny 12535

Wynagrodzenie*)	Zwrot kosztów (związanych z wykonaniem poleceń)	Kto i kiedy wplacił
1000 złotych		5. 01. 71 Kpt. Orzech
500 - " -		25. 01. 71 - " -
1500 - " -		18. 02. 71 - " -
1000 - " -		16. 01. 71 - " -
500		17. 04. 71 Kpt. Rapczyński
1000		28. 04. 71 - " -
500		26. 05. 71 - " -
500		8. 06. 71 - " -
500		8. 07. 71 - " -
700		29. 11. 71 Kpt. 2. Kalkiewicz
600		22. 10. 71 - " -
600		27. 07. 1972 - " -
500		8. 04. 71 - " -

*) Przez wynagrodzenie rozumieć należy zarówno świadczenia pieniężne jak i inne formy pomocy
np.: wartościowy prezent itp.

68

Arkusz wypłat i świadczeń na rzecz t. w.

Nr ewidencyjny 12535

Wynagrodzenie*)	Zwrot kosztów (związanych z wykonaniem poleceń)	Kto i kiedy wplacił
500		Kpt. Z. Raskiewicz 25.05.1972
600		- " - 27.07.1972
500		- " - 5.04.1972
500		25.05.1972
600		30.10.73
500		14.12.73
700		29.06.74

*) Przez wynagrodzenie rozumieć należy zarówno świadczenia pieniężne jak i inne formy pomocy
np.: wartościowy prezent itp.

70

69/1392

Solański dn. 5 01 1971.

6 71

V

Pokwitowaniu

Kwituję odbiór tysiąc złotych - 1000 zł
od pracownika służby bezpieczeństwa za współpracę
i przekazywane informacje. Bolek.

W dniu 5.01.1971r. na spotkaniu z tw. m. Bolek.
wzrąytem mi remis 1000 zł - jedentysięczni za
współpracę i przekazywane informacje (wynagrodzenie)

Kpt. E. Absor²⁾gk

NACZELNIK WYKŁADU III
K.W.M.O. w Gdańsku

72

Potwierdzenie

1/71/410 73 7

Kwituję odbiór piśm set złotych „500 zł”
 z racjonalnej służby bezpieczeństwa w Solaeisku
 ze przebiegiem informacji „Bolek”.

Melduję, że w dniu 25.01.1971r. w
 spotkaniu z urzędnikiem t.w. ps. „Bolek” sumy
 500 zł (piśm set złotych).

Kpt. E. Grędyk

NACZELNIK WYDZIAŁU III
 K.W.A.C. w Głogowie

41

2/7/1 24

75 8

Pokwitowanie

Idwituje odbior. 1500 zł tysiące pięćset
 złotych od pracownika służby bezpieczeństwa
 za współpracę i udzielenie informacji
 Bolek.

W dniu 18.02.1971r. wręczyłem tw. ps. "Bolek"
 sumę 1500 zł (jedentysiącpięćset) za
 przekazywane informacje kryptażesni 1970r

~~9/2~~
 4

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

76

1/11/2004

Gdańsk dnia 16.01.1971r.

977
—

V

Pokratoranie

Idwiteji odbior 1000 zł tysiące złotych
 od pracownika służby bezpieczeństwa
 za współpracę i przekazanie informacji.

Bolek.

Melduję, że w dniu 16.01.1971r.
 na spotkaniu wziętym t.w. „Bolek”
 suma 1000 zł (jedentysięć zł)

Kpt. E. Grogysk

Z-ca NACZELNIKA
 WYDZIAŁU III-go
 KWMO Gdańsk

78

4/41/82

20/79

Polewiłowanie

Idwituji odbior od pracownika SB, piszesz
złoty za ukończenie informacji.

Sol dn. 12 04 1971r.

Boleki.

W dniu 17.04.1971r. otrzymałem
LN "Boleki" 500 zł (pisze 500 zł)

st. insp. J. K.
Kapryński Henryk

2-ca NACZELNIK
WYDZIAŁU III
KWMO Gdansk
30-10-71

80

Poprzedni

Kurtaży odbior 10000⁰⁰ jednych tys. złotych
od pracownika SB za udzielenie informacji. ✓

Bolebi

sol. 28 04 1971/1.

W dniu 28.04.1971¹ wzięto
4w "Bolebi" 1000⁰⁰ (jeden tysiąc)
za udzielenie informacji do
Sprawy Krypt. "Jesien 70"

St. insp. *[Signature]*
Kpt. Henryk Papczyński

2-09 NACZELNIKA
WYDZIAŁU III-go
KWMO Gdańsk
23.04.71 v

82

5/4/67

83.12

Pkwitowani

Kwituję odbiór przesłanego dnia 26
od pracownika S.B. za udzielenie
informacji. Bolde. ✓

W dniu 26.05.71r. otrzymałem
4n. "Bolde" sumę pieniężną
500 zł. (pięset) za udzielenie
informacji do sprawy krym. "Jeremi 70"

St. inspektorowi III

Kpt. Henryk Łapczyński

MAGAZYN WYDZIAŁU
K.W.M.O. w Gdańsku

84

6/11/27

13 85

Polowitowam

Kwoty od bier piszesz zlotych od
procenta SB ze ustralenia
in formacji Boleli

Wam 8.06.71r Gd. 806 1971r
wzrokiem twa Bolele
5000 (piszesz) tytulami
wypracowania
St. inspr
Henryk Rajczyk
[Signature]

Arca NACZELNI
WYDZIAŁU
KWMO Gdansk
12. VII

86

Handwritten text, possibly a signature or stamp, located in the lower center of the page. The text is faint and difficult to decipher.

4/4/28 87

24

Pohronovci

knihový odbor preiset sloky (500 v.)
od praroditelu . S. B. se udrizelove
informacii Boleh 401. 807 1971 r.

W demu 8. 07. 71r. dlonerzicem An "Boleh"
500 v. (preiset" tyfuteh synagogolienis
se pnehanyvane informacii.

H. inop. f. p. u. i.
Raperziska Heurgh

MACZELNIK WYDZIAU NI.
K. W. R. O. w Golebce

88

Miejsce na okresowe charakterystyki tajnego współpracownika

Sporządzane nie rzadziej niż raz na dwa lata. Podać w nich krótko rezultaty współpracy, stosunek do współpracy, czy pobierał wynagrodzenie pieniężne lub inne świadczenia, czy przechodził przeszkolenie specjalne (np.: w zakresie szyfru, tajnopisu itp.) oraz kierunek dalszej pracy.

90

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

15 91

Gdańsk, dnia 11.IX.1971 r.

T A J N E

Egz. Nr _

NOTATKA SŁUŻBOWA

z odbytego spotkania z k.o. "Władek".

W dniu 11.IX.1971 r. na odbytym spotkaniu z k.o. "Władek" poinformował mnie, że na Wydz. W-4 odbyła się w dniu 8.IX.1971 r. narada zorganizowana przez Radę Oddziałową, na której Plenum Rady zdało sprawozdanie ze swej dotychczasowej działalności.

Między innymi ob. GAWLIK Czesław, z zawodu elektromonter spowodował dyskusję na temat postawienia tablicy pamiątkowej ku czci poległych w wypadkach grudniowych.

W dalszej dyskusji zabrał głos ob. WAŁĘSA - sekretarz Rady Oddziałowej, który powiedział, że tablica pamiątkowa musi być postawiona, niech kłuje wszystkich w oczy. Padło kilka głosów sprzeciwiających się postawieniu tablicy, mówili oni, że nie można na zakładzie stawiać jakichś kapliczek sakralnych, bo mogliby się znaleźć jacyś fanatycy i przychodziliby modlić się, a do tego dopuścić nie można. W końcu nie ustalono definitywnie, czy ma być postawiona tablica, czy nie, a jeżeli tak, to kiedy.

W związku z wypowiedzią WAŁĘSY i GAWLIKA poleciłem dla k.o. informować nas na bieżąco o ich zachowaniu się i wypowiedziach.

Przedsięwzięcia:

- 1/ Zebrać bliższe dane dot. GAWLIKA.
- 2/ Ustalić jego działalność w okresie wypadków grudniowych i styczniowych.

[Handwritten signature]
19.09.71

. / .

92

- 2 -

3/ W zależności od uzyskanych materiałów podjąć dalsze przedsię-
wzięcia operacyjne.

4/ Co do osoby WAŁĘSY przeprowadzić z nim rozmowę wyjaśniającą.

Wyk. w 3-ch egz.

egz. nr 1 - teczka k.o.

egz. nr 2 - tecz. Bolek

egz. nr 3 - teczka Gawlik

/ kpt. Z. Ratkiewicz /

Podaż: tw. ps. "Objętny"

Gdańsk, dnia 24.09.1971r.

93

Przyjął: Misztal

Dnia 23.09.1971 r.

T A J N E

Egz.Nr 2.

16

I N F O R M A C J A

Sprawy związane ze Zjazdem są mi znane w znikomej części, główne źródła wywodzą się z osób zamieszkałych na Przymorzu /tutaj mam na myśli dyskusję związaną z tym tematem/.

Debaty, rozniecanie pogłosek na temat budowy płyty pamiątkowej są rozsiewane na szerszą skalę w głównej mierze to się bierze z osób takich jak Lenarciak Henryk, Wałęsa Lech, Borkowski Zygmunt, Sewański Alfred, Witczyk Bogusław, Jagielski Henryk, Suszek Alfons, Krysiak Ryszard, Polańczyk Jan, Wokołajewski Hubert, Gondok Czesław, Karczewski Piotr i jeszcze dwu pracowników, których w tej chwili nie pamiętam. Lenarciak sam z siebie dumny, a to tylko dlatego że czuje się bohaterem ostatnich zajęć, w dalszym ciągu stara się kroczyć tą drogą, jest to człowiek porywczy ale umie się opanować w chwili odpowiedniej dla niego. Każdą jedną sprawę stawia na serio, nie /nigdy nie obraca w żart, jeśli chodzi o sprawy służbowe/ jest elastyczny w pracy, jest do tej pory nienaganny.

Wałęsa - według mych spostrzeżeń jest to człowiek wybuchowy, robiący wszystko na oślep, kieruje się sprawami podsłyszanyimi które na pozór wydają się nie do pokonania, on obraca to w czyn, w samym jego wypowiedaniu się niema żadnego sensu w każdej chwili można mu przerwać i skontrolować, on w tym wypadku staje się bezradny, poprostu stara się iść najkrutszą trasą, głównie go pasjonuje rozrabianie, sianie paniki i chyba praca biurowa, według mych obserwacji i innych osób, to do pracy się na bardzo nie bierze.-

"Objętny"

Uzupełnienie Tw. ps. "Obojętny" będąc w dniu 17-go w Barze "Nowy" szyczek jak jeden z osobników wykrzykiwał że został wydalony z G Gdańska, gdyż nie posiadał stażego zameldowania ale teraz ponownie powrócił. Twierdził on, że zbliża się rocznica grudnia i gdy Stocznia nie postawi tablicy to my jeszcze pokażemy, co umiemy. Był to człowiek szczupły 30-35^{lat} średniego wzrostu, krótko strzyżony.

Następnie poinformował, że jeden ze ślusarzy na Wydziale W-4 posiada film nakręcony przez niego osobiście w okresie grudnia oraz składania wieńców pod bramą Nr 2. Nie mógł tylko sobie przypam, - nieć nazwiska, ale poda to na spotkaniu w dniu 28.09.1971r.

O m ó w i e n i e

Powyższa informacja jest pierwszą jako otrzymano po podjęciu Tw. ps. "Obojętny" na kontakt.

Jak wynika z jego relacji posiada naprawdę dobre rozeznanie na Wydziale W-4.

Większość osób będących w naszym zainteresowaniu dokładnie scharakteryzował, lecz z uwagi na brak czasu nie zdążył wszystkiego opisać i poda je na kolejnym spotkaniu. Jest to szczególnie istotne z uwagi na posiadane wstępnej informacji z której wynikałoby, że na Wydziale W-4 istnieje nielegalna organizacja o zabarwieniu klerykalnym.

Podane przez tw. ps. "Obojętny" osoby które chcą organizować postawienie tablicy pamiątkowej są znani z okresu zajęć grudniowych i późniejszych występów, a szczególnie akcji składania wieńców na 1-go Maja.

Zadanie dla tw. ps. "Obojętny".

Ustalić kto z wymienionych osób najbardziej aktywnie bierze udział w organizowaniu wystawienia tablicy pamiątkowej, gdzie ma być postawiona i kto ma się zająć jej wykonaniem.

Scharakteryzować działalność poszczególnych osób, a szczególnie dążyć do potwierdzenia czy przypadkiem wspomniana grupa, albo niektóre osoby z tej grupy nie mają związku z przygotowaniem obchodów uczczenia rocznicy grudniowej. Ponadto ma ustalić nazwisko pracownika, który filmował wypadki grudniowe i scharakteryzować jego obecną działalność.

Przedsięwzięcia

Osoby wymienione w informacji poddać operacyjnej kontroli przez pozostałe źródła informacji, ze szczególnym uwzględnieniem potwierdzenia czy rzeczywiście istnieje na tym Wydziale Organizacja nielegalna.

Odpis informacji wykorzystać do spraw prowadzonych na Jagielskiego, Lenarciaka i Suszki. Ponadto wykorzystać podane osoby do informacji o sytuacji na odcinku czynionych przygotowań do obchodów rocznicy wypadków grudniowych.

Opracował:
Kpt. H. Misztal

U w a g i

Tw. ps. "Obojętny" podał charakterystkę dot. tw. ps. "Bolek" z której wynika, że wymieniony jest jednym z aktywnych organizatorów akcji uczczenia wypadków grudniowych. Spotkanie odbyłem we Wrzeszczu w kawiarni "Morska".

Wyk. w 5 egz.

- 1 egz. - sprawa "Kobra"
- 2 egz. - sprawa W-4
- 3 egz. - sprawa "Jeź"
- 4 egz. - tw. ps. "Bolek"
- 5 egz. -teczka pracy

Gdańsk, dnia 24.09.1971r.

T A J N E

Egz.Nr ...

18 97

✓

NOTATKA SŁUŻBOWAz przyjętego na kontakt t.w. ps. "BOLEK"

W dniu 23.09.1971r. przyjąłem na kontakt tw.ps."Bolek". Podczas rozmowy zwróciłem mu uwagę na jego niewłaściwe wystąpienie w czasie zebrania. Wymieniony tłumaczył, że od pewnego czasu jego znajomi z miejsca pracy zaczęli od niego stronić i dlatego aby pozyskać ich zaufanie w czasie zebrania wydziałowego wystąpił z żądaniem postawienia tablicy na terenie Stoczni ku czci poległych w wypadkach grudniowych.

W tym wypadku wyjaśniłem mu w jakiej formie ma zabierać głos. Kategorycznie zabroniłem mu takiego zachowania się w miejscu pracy.

Zwróciłem mu również uwagę na jego formę pisania doniesień. Oświadczyłem mu, że w informacji swojej ma podawać tylko i wyłącznie wypowiedź osób trzecich, nie dodając żadnych swoich komentarzy i domysłów.

Dałem mu zadanie, ustalenia osób, którzy domagają się postawienia tablicy na terenie Stoczni. Scharakteryzować wypowiedzi i zachowanie się Szołocha.

Uwagi własne

Z całokształtu przeprowadzonej rozmowy z tw. "Bolek" wywnioskowałem, że jest to człowiek bardzo wybuchowy, częstokroć nie analizuje swoje wypowiedzi, potrafi z rzeczy stosunkowo błażych robić problemy.

W związku z tym musi być często kontrolowany.

98

- 2 -

Stosunek jego do współpracy jest bardzo pozytywny.

Następne spotkanie umówiłem na dzień 29.09.1971r.

W czasie spotkania wydatkowałem sumę zł. 18, -

W spotkaniu uczestniczył kpt-Bojterlik

Wyk. w 2 egz.

1 egz. - teczka rob.tw.

2 egz. - teczka pers.tw.

Kpt. Z. Ratkiewicz

Druk AJ.

Gdańsk, dnia 4. grudnia 1971r.

T A J N E

Egz.Nr....

19/99

NOTATKA SŁUŻBOWA

Dot.: informacji uzyskanych od Tw. "KOLEGA"
na temat zebrania Wydziału W-4 w Stoczni Gdańskiej
im. Lenina odbytego w dniu 3.12.1971r.

Na odbytym spotkaniu w dn. 3.12. Tw. "Kolega" zrelacjonował przebieg i atmosferę spotkania załogi Wydziału W-4 z dnia 3.12.71r.

Na zebraniu uczestniczyło około 120- 150 osób t.j. 1/4 stanu załogi wydziału. Zebranie prowadził Przewodniczący Rady Oddz. - LENARCIAK, z ramienia dyrekcji uczestniczył dyrektor TALAGA, miał być obecny dyrektor naczelny lecz nie mógł uczestniczyć ze względów służbowych.

Porządek zebrania:

1. Otwarcie - Lenarciak
2. Referat na temat wytycznych na VI Zjazd Partii - Lenarcia
3. Zagadnienia produkcji - Kierownik Leśniewski
4. Wolne wnioski

Referat o wytycznych wysłuchany został "na śpiąco". Tw. zwrócił uwagę na drwiące uśmieszki Z-ców Kierownika w trakcie odczytania referatu. W skupieniu wysłuchał go jedynie Kierownik KĄKIEL.

Zagadnienia produkcji omówione przez Leśniewskiego nie wzbudziły także zainteresowania. Uśmieszkami przyjęto wyliczenie wzrostu płac dla dniówkowych i akordowych. Tw. "Kolega" ocenia że faktycznie płace wzrosły jednak wszystkim jest wiadomo, że najwięcej zyskali ci, którzy zarabiali oraz "pupile" majstrów, brygadzystów itd.

100

W trakcie dyskusji w punkcie wolne wnioski atmosfera początkowo nie zmieniała się. Omawiano sprawy raczej o charakterze indywidualnym np. dotacje mieszkaniowe, przekwalifikowanie mieszkańca z M-3 na M-4, sprawy socjalno - bytowe innego typu.

Charakter zebrania i "rozbudzenie uczestników" wprowadził spawacz o imieniu Heniek/ lub ślusarz/. Tw. "Kolega" nie mógł sobie przypomnieć nazwiska jest to osobnik w wieku lat około 35, wzrost około 170 - 175, kysiejący, tęgawy. Wymieniony zwrócił się do dyrektora Talagi mniej więcej "tu nie trzeba dużo gadać ale jak będzie z naszym pomnikiem? Sala błyskawicznie zareagowała w sposób spontaniczny nagradzając mówcę burzą oklasków.

Odpowiedzi udzielił dyrektor Talaga. Tłumaczył że do naszych stoczni i portów zawija dużo statków obcych bander, w tym: NR-ckich. Po co rozdrapywać stare rany wprowadzać rozdrażnienie i dawać powód do szczekania RWE. Przypomniał, że dyrekcja pamięta o stoczniowcach którzy zginęli w czasie wydarzeń grudniowych. Pomaga się rodzinom, odwiedza ich, na Święto Zmarłych złożono kwiaty, wysłano delegacje np. nawet do Kraśnika. Obecnie stawia się pomniki nagrobkowe z których część już postawiono. Na koniec zaapelował o rozwagę.

Na Następnie zabrał głos Przewodniczący Lenarciak. Zaznaczył że w całości popiera dyrektora Talagę. Później powołał się na autorytet załogi i prosił że jeśli go wybrano to niech dają go zaufaniem. Wykazał że obecny rząd zrobił już bardzo dużo. Jednak napotyka na trudności ze strony osób odsuniętych od władzy, a ci ludzie czekają tylko na jakies wystąpienia które daby im podstawę powrotu do władzy. Lenarciak oświadczył, że wydział ma nienajlepszą opinię i tutaj "wjechał na ambicję" załogi mówiąc, że wydział jest wydziałem ludzi inteligentniejszych i rozsądniejszych w porównaniu z innymi i sądzi że gdyby nawet inne wydziały czymś wystąpiły /chodzi o rocznicę wydarzeń/ to W-4 się nie dołączy. Jeszcze raz na zakończenie prosił o rozwagę i zachowanie spokoju.

Na tym zakończyła się dyskusja na temat pomnika. Załogi nawet "pskądnie" nikt głos nie zabierał. Właściwie

102

na tym zakończyło się zebranie. Z przebiegu całości zebrania wynikało, że nie było chętnych do zabierania głosu. Jeszcze przed wystąpieniem Heńka - spawacza dyskusję chciał sprowadzić Wałęsa - członek Rady Oddziałowej. Zabrał głos i powiedział że zwracają się do niego często z wszelkimi postulatami - wnioskami a teraz nikt nie zabiera głosu. On jako członek Rady Oddziałowej zgłasza te wnioski i w sytuacji gdy na zebraniu nikt nie występuje to on wychodzi na prowadzącego. Tutaj wtrącił się dyrektor Talaga i powiedział, że skoro wybrano Wałęsę członkiem Rady i obdarzono go zaufaniem to musi dźwigać ten ciężar. Wałęsa jakby w formie obrony powiedział "no tak, ale mnie już chyba 36 razy wzymano na Milicję". Talaga znowu wtrącił się i zakończył dyskusję "dobrze, dobrze, znamy się Wałęsa".

*Heńka
zapewdzi*
Zebranie zakończyło się właściwie po wypowiedziach NN Heńka, Talagi i Lenarciaka M.

Po zebraniu przy wyjściu toczyły się dyskusje w małych grupkach: - ogólnie popierające inicjatywę NN Heńka postawienia pomnika.

Zębrzycki - członek PZPR były Przewodn. ZMS, uczeń wieczorowego Technikum przystocznioowego.

Ragan -

przewodzący dyskusję w gronie młodych stoczniowców. Mówili, że jeśli mają pomnik powstańcy śląscy dlaczego mają nie mieć stoczniowcy.

M. Witeczk *Brasław* - około 40 lat. W grupie starszych stoczniowców narzekał na ustrój popierał inicjatywę ufundowania pomnika.

96

Jasiel

Ziółkowski - pijak, awanturnik, znęca się nad żoną. między sobą popierali inicjatywę ufundowania pomnika.

R. Zając Ryszard - w grupie elektryków popierał i namawiał do popierania inicjatywy ufundowania pomnika. Na zebranie spóźnił się.

104

- 4 -

Gołda i Krajewski - obaj w wieku ok. 26 lat. Między sobą rozmawiali w formie "komunistom trzeba zrbbić na złość i pomnik wybudować, ludzie chętnie się zżożą".

Ogólnie atmosferę na wydziale +w. "Kolega" odenia jako wyczekiwania. Ludzie boją się oficjalnie występować, nie chcą być pierwsi - boją się. Większość jest przekonana, że w rocznicę wydarzeń coś musi się stać. Niezauważa się jakiś organizacji przygotowań. Może teraz po oficjalnym wystąpieniu NN Heńka zrodzą się inicjatywy i ujawnią organizatorzy.

hotelu stoczniowym na ul. Tuwima Tw. "Kolega" sytuację ocenia jako spokojną. Nie słycać dyskusji na tematy zjazdu a nawet rocznicy grudnia. W dniu 3.bm. między godz. 18 a 19-tą odbyło się spotkanie z aktorem Teatru "Wybrzeże" na temat obozu dziecięcego w Lubawie. Dyskusja toczyła się w oparciu o sztukę na ten temat. Poruszano problem odpowiedzialności Komendanta Obozu Koncentracyjnego dla dzieci w Lubawie i na tym tle odpowiedzialności innych zbrodniarzy zamieszkałych na terenie NRF. Tw. uczestniczył w spotkaniu i nie zauważył sytuacji wymagających operacyjnego zainteresowania się.

Uwagi własne

Spotkanie odbyłem w dniu 3.bm. w godz. 21-22-ga na W.P. Tw. przybył punktualnie z karteczką z nazwiskami osób popierających inicjatywę ufundowania tablicy, w luźnych dyskusjach po zebraniu. Zgodnie z przekazanym zadaniem kontrolować przebieg zebrania i w dyskusji po zebraniu. Jak ustaliliśmy w wypadku braku warunków gwarantujących konspirację nie miał przygotować informacji pisemnej. Po omówieniu zasadniczego tematu zebrania udzieliłem Tw. instrukcji z zakresu konspiracji współpracy przypominając o kategorycznym zakazie wywoływania spotkań przez przechodzenie do gmachu Komendy. Omówiłem dokładnie sposób spotykania się na mieście /Tw. nie jest wprowadzony na LR/ i kontrolowania się tak w czasie przed spotkaniem, w czasie spotkania oraz w trakcie wykonywania zadań. Dla przykładu omówiłem sposób ustalenia przez Tw. nazwika "Jasia komunisty" które to zadanie Tw. wykonał właściwie.

106

- 5 -

Dla zabezpieczenia się przed zerwaniem kontaktu umówiłem się z T.W. że w wypadku nie dościa do spotkania planowanego T.W. będzie do mnie dzwonił w następny dzień o godz. 15,00. Następne spotkanie umówiłem na 8.12.br. Tw. jest poinformowany o obowiązku wywołania spotkania lub przekazania informacji telefonicznej w nagłych wypadkach uzyskania wartościowej informacji zakresu sytuacji na Stoczni lub w hotelu, w związku z okresem przed rocznicą wydarzeń grudniowych i VI Zjazdem Partii.

Z a d a n i a

1. Ustalić nazwisko NNHeńka, po ustaleniu przekazać je telefonicznie.
2. Sądować atmosferę środowiska przed VI Zjazdem PZPR, w trakcie jego trwania oraz w związku ze zbliżającą się rocznicą wydarzeń grudniowych. Szczególnie kontrolować zachowanie się wypowiedzi i kontakty osób wymienionych w notatce. W wypadku ustalenia osoby która podjęłaby formę organizacyjną z inicjatywy ufundowania pomnika natychmiast informować.

Przedsięwzięcia

Notatkę w całości przekazać Grupie VI.

Osoby przechodzące w notatce jako popierający inicjatywę postawienia pomnika przekazać grupie prowadzącej rozmowy profilaktyczne - Tow. Serwaciński.

Wyk. w 3 egz.

1 egz. - Naczelnik Wydz. III

2 egz. - Teczka Tw.

3 egz. - Grupa VI

Inspektor Wydziału III

ppor. Tadeusz Majewski

Opr. TM/BB

108

Zródło: t.w. "Kolega"
 Przyjął: ppor. T.Majewski
 Dnia: 3.12.1971 r.

Gdańsk, dnia 3 grudnia 1971 r.

Tajne

Egz. Nr

I N F O R M A C J A

Jan Jasiński - chyba 58443 nr ewidencyjny nadmienił, że znów by się przydał urlop płatny - strajk to może znów by wypilo za darmo i można bez konsekwencji "wpieprzyć czerownym", tzn. członkom PZPR i MO /komunistom/ Lech Wałęsa członek rady oddz., społe. insp. pracy - zwrócił się do mnie w czwartek z pytaniem czy nie mam kłopotów i to dość dziwne, po powiedział, że u mnie była rewizja i że on w to trochę nie wierzył i a przecież to on mi to mówił i druga sprawa broni żałuje, że nie wziął broni choć mu dawali bo można było ją zakonserwować i mogła by się przydać i że jak by mu się nadarzyła okazja to wziął by teraz ze 4 sztuki i znów dziwne, bo cytuję: "ten twój z kanału byśmy mogli też wyciągnąć" a ja mu przecież/^{nie}mówiłem nic na ten temat, że ja wrzuciłem jakąś broń do kanału. Prowadził rozmowę w takim trybie jakby chciał mnie wypróbować tzn. moje poglądy i mówił, że szkoda mu chłopaków, niestety na razie nie wiem o kogo chodzi i że będzie starał mu się pomóc, że szkoda tej paczki co była u nas w hotelu na razie nie mogę zrozumieć o co mu chodziło.

"Kolega"

Myślę, że on chyba wie kto ma broń. Jutro tj. w piątek będzie zebranie wydziału z przedst. jak DN Zaczek i Wałęsa powiedział mi, że jak zdąży się przygotować to da mu trochę
 musi się przygotować tak, że jak coś powie to żeby mógł się z łatwością wykręcić ale to zależy jak "oni" poprowadzą zebranie /DN i przedstawiciele rad robotniczych/. Co do tablicy to są ciekawi, czy KW PZPR wyda zezwolenie bo to zależy co by chcieli napisać, bo pracownicy są ostrożni są zastraszeni

i boją się coś mówić otwarcie i że Zjazd zrobili specjalnie przed rocznicą rozruchów grudniowych, żeby ludzie się jak ~~najwięcej~~ ^{najwięcej} interesowali. Otwartych propozycji do strajku i do tablicy nie zauważyłem na razie.

"Kolega"

Uwagi własne:

Spotkanie w dniu 3.12.1971 r. o godz. 14,15 wywołał t.w., który przyszedł do gmachu Komendy. Na ten dzień na godz. 16.00 było umówione planowe spotkanie ale z uwagi na przesunięcie terminu zebrania na Wydziale W-4 na dzień 3 bm. t.w. nie mogli przyjechać na wyznaczone spotkanie dlatego sam wywołał spotkanie i wręczył przygotowaną informację.

Było to drugie spotkanie z nowopozyskanym t.w. "Kolega". Na pierwszym spotkaniu miał on kategorycznie zabronione wchodzenie do gmachu KW MO - pozyskanie przeprowadzone w naszym gmachu po godzinach pracy - w celu wywołania spotkania podałem mu poprzednio swój numer telefonu służbowego, ponadto znał numer telefonu do tow. Serwacińskiego. Jak twierdził nie mógł się dodzwonić, a chciał doręczyć informację i skonsultować się przed zebraniem. Wyjście ze stoczni zalegendował właściwie, że musi narzeczony wręczyć pieniądze na poważniejsze zakupy.

Informacje podane w doniesieniu są wynikiem realizacji zadań z pierwszego spotkania. dot. atmosfery wśród stoczniowców przed rocznicą wydarzeń grudniowych i VI Zjazdem PZPR, oraz pogłębiają informacje "o Jasiu komuniście" i Leszku

Wałęsie, wymienionych przez t.w. na spotkaniu jako ewentualnych prowodyrów zajść. Zgodnie z propozycją tow. Stachowiaka którego zapoznałem z notatką ze spotkania w dniu 1. bm. poleciłem t.w. "Kolega" aby unikał kontaktu z Leszkiem Wałęsą, czyniąc to w sposób naturalny i "kontrolując z daleka" jego wypowiedzi szczególnie w zakresie inspirowania innych do wystąpień.

- 3 -

Zadania:

1. W związku z planowanym zebraniem na W-4 sondować atmosferę zebrania, ewentualne wypowiedzi inspirujące do wystąpień w rocznicę wydarzeń grudniowych, ufundowania tablicy czy innej destrukcyjnej działalności.
Ustalać autorów tych wypowiedzi.
2. Kontrolować wystąpienia lub "ciche inspiracje" Jana Jasińskiego, Leszka Wałęsy i Ryszarda Zajęca.

Przedsięwzięcia:

1. Informacje dot. sytuacji na stoczni przekazać grupie informacyjnej.
2. Przed przekazaniem informacji do Grupy VI uzgodnić z naczelnikiem Ciechanowiczem dalsze czynności w odniesieniu do Leszka Wałęsy.

Informacja:

Błyskawiczne spotkanie odbyłem w dniu 3 bm. w naszym gmachu w godzinach 14.15 - 14.25.
Następne spotkanie umówiłem w dniu dzisiejszym o godz. 21.00 na W.P. w Gdańsku-Wrzeszczu. Polecając t.w., żeby w miarę możliwości ze szczególnym zachowaniem zasad konspiracji przygotował pismeną informację o dzisiejszym zebraniu na Wydziale W-4. Jeśli nie będzie miał warunków, pismenej informacji ma nie przygotowywać.

Wyk. w 3 egz.

- Egz. Nr 1 - Gr. spr.
- Egz. Nr 2 - Grupa VI
- Egz. Nr 3 - t.pr. t.w.

Inspektor Wydziału III

ppor. T. Majewski

112

Gdańsk, dnia1972 r. ¹¹³26

Gajne spec. znaczenia

Bgz. poj.

"ZATWIERDZAM"
 MACZELEK WYDZIAŁU
 K.W.M.O. w Gdańsku

15.1.72

CH A R A K T E R Y S T Y K A

t.w. ps. "Bolek"

W. a T s a L e e h s. Bolesława
 i Feliksi zd. Kamińska ur. 29.09.1943 r. zd.
 w Popowie pow. Lipno, narodowość i obywatelstwo
 polskie, pochodzenie społeczne robotnicze,
 wykształcenie Zasadnicza Szkoła Zawodowa, żonaty,
 bezpartyjny, zatrudniony w Stoczni Gdańskiej
 na stanowisku elektromontera, zam. Gdańsk-Wrzeszcz
 ul. Tuwima nr 9/11. / hotel Słocimowy /

Wymieniony pozyskany został doraznie w dniu
 22.12.1970 r. do sprawy krypt. "Jesień 70". Celem pozyskania
 było usalenie i rozpracowanie osób które aktywnie wystę-
 powali sami i podburzali innych do strajku w wypadkach
 grudniowych oraz starali się ująć go w formę organizacyj-
 na.

Postawiony cel przed t.w. "Bolek" został osiągnięty.
 Na podstawie jego materiałów udało się ustalić skład
 osobowy komitetu strajkowego i jego działalność oraz
 częściowo rozeznano pozostały aktyw biorących udział w zaj-
 ściu. Na jego materiałach założono kilka spraw /kwestionar-
 iuszy/ oraz przeprowadzono szereg rozmów profilaktyczno-
 ostrzegawczych z osobami podburzającymi załogę do
 dalszych wystąpień.

114

Po pozyskaniu go do współpracy, obsługujący go pracownik ~~dał~~ mu zadanie aby wspólnie działał on z aktywnym wypadków grudniowych celem zdobycia u nich lepszego zaufania, a tym samym miało to ułatwić mu rozpoznanie stanu osobowego działaczy i ich zamiary. Metoda ta nie ~~została~~ zdała egzaminu, gdyż sam t.w. zamiast rozładowywać istniejącą atmosferę na zakładzie, pogłębiał ją swoimi wystąpieniami. Po przyjęciu go na mój kontakt natychmiast nasiąłem zmienić jego metody pracy. T.w. nie mógł zrozumieć zmiany kierunku pracy i dlatego niejednokrotnie jeszcze zabierając głos na zebraniu stawał po stronie tych, którzy sprzeciwiali się wydawanym zarządzeniom dyrekcji, tłumacząc później na spotkaniu, że zrobił to po to, aby mieć w dalszym ciągu zaufanie u osób przez nas rozpracowywanych. Przeprowadzono z nim szczegółowe szkolenie na którym pouczono go jak ma zachowywać się w swoim środowisku, zdobywanie u nich zaufanie oraz wykonywanie otrzymywanych zadań na spotkaniu.

Obecnie t.w. "Bolek" zastosował się do otrzymanych wskazówek i wykonuje zadanie zgodnie z poleceniem. Na umówione spotkanie przychodzi punktualnie i wykazuje ochotę do współpracy z org. Służby Bezpieczeństwa. Niemniej jednak musi on być systematycznie kontrolowany przez inne źródła informacji gdyż były wypadki, że niektóre fakty wyolbrzymiał.

T.w. "Bolek" jest wynagradzany w zależności od przekazanych materiałów.

W związku z tym, że odpowiada on wymogom stawianym przed t.w. i posiada ochotę do współpracy, zostanie on w dalszym ciągu wykorzystany do ustalenia i rozpracowania osób będącej w naszym operacyjnym zainteresowaniu.

27
-MS

Przekazywać będzie na bieżąco ~~minimum~~ informacje dor. sytuacji w Stoczni Gdanskiej. Ponadto będzie wykorzystany do rozpracowania dwóch figurantów do których ma bezpośrednie dotarcie.

Nawiązanie kontaktu jest możliwe każdej chwili telefonicznie,

Spotkania odbywają się na L.K. "Społeczny".

Wyk. w 1 egz.

St. Inspektor Wydziału III

Przez ustaleń wysłuch Tomasz Z. Piotrowski
prze telefonicznie i o innych
wprowadzić

Piotrowski

116

11/11/64

Polewifowemu

28
- 117

Wzrostuję oddobry sumy zlotych
700, stowru siebemsat od pnowarmito
5 B w Solonster
Bolek.

Golaiski, dn. 29. 11. 71r.

i Bolek.

Li dnim 29. 11. 1971. wozendem odla
ku, ps. "Bolek" sumy zlotych 700
stowru siebemsat zlotych.

Opatisk. dn. 29. 11. 71. Kpt. 2. Realkirainy
L

NACZELNIK WYDZIAŁU III
K.W. A. O. w Górnym

118

10/11/1971 119
29

Pokr. towarów

K. H. tuje osł. por suma 21.600 słoni szeser set.

Dol. pr. nowilla S.B. z Gdanskim

Gdansk 23 X - 1971.

Bolek.

W dniu 22.10.1971. wypłaconem
sumę wotych 600 słoni szeser set
wotych dla tow. ps. "Bolek"

Gdansk, dn. 22.10.1971.

Kpt. 2. R. Krawiec
Krawiec

MACZELNIK WYDZIAŁU III
K. W. M. O. w Gdansk

120

1/42/86

30 ¹²¹
—

Pokwitowanie

Kwituję odbiór sumy złotych sześćset, 600,
od pracownika SB

Bolski

Gdańsk 27.1.1972r.

W dniu 27.01.1972r. otrzymałem od
t.n. p. "Bolski" sumę złotych 600
słownie sześćset złotych

Gdańsk dn. 27.01.1972.

Kpt. Z. Kalkiewicz
[Signature]

NACZELNIK WYDZIAŁU
K. W. M. O. w Gdańsku

122

4/42/11

31 123

Pomiotomie.

Kmitajs odpior 500 et pieriset elokah.
 et proweriwo sinity propvernistwo w Gdansk
 Bolek.

42. 5 04 1972 r.

D dnia 5. 04. 1972. w Gdansk sumaz
 wloty 500 stownie pieriset wloty
 M. t. c. "Bolek"

Gdansk, dn. 5. 04. 1972. Rpt. Z. Rukiewicz.

NACZELNIK WYDZIAŁU III.
 K. W. M. O. w Gdańsku

124

5/72/153

skopane spec (32)
2 m. c. m. s. 125

Polemitowecini

Wzrost odbior pisosetziotyck „500ci.
od przerwaniu S. B. Golewisk 25 05 72 r.
Boleh.
Jdausk 25 5 72 r.

Woznis 25 5 72. Wypracitem ty luten uspijpraf
500 d. (pisoret / dla T. U. ps. "Boleh".

Madriat

**NACZELNIK WYDZIAŁU III.
KONWIA D. w Golewsku**

126

Opdawisk, dn. 25.09.73

Tajm 127

33

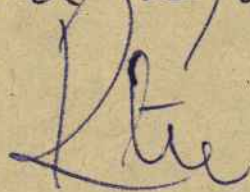
Wy eieg

z olonienienia tow. "Bieqdy" z dn. 24.09.73.
of. ob. Dobry

Ostatnio kilka kotnie
spotkał się tow. z Dobry, który u roz-
mowie pomierzył, że każdy powinien
myśleć za siebie, dyskutować nie
warto, bo można pożywać się
ze słownią. Twierdził, że on i tak
już jest na orawnej stronie i ci z
opowolnia. co działali słownich
niemo. i nie byłby uważany u
słowni.

"Bieqdy"

Za zgodności

[Faint, illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

[Faint handwritten signature or name]

129

KOMENDA WOJEWÓDZKA
MILICJI OBYWATELSKIEJ

w Gdańsku

Dnia 13.12 1983 r.

Pieczęć nagłówkowa

L. dz. BT-432/73

Nr

Do

Kartofli Adresnej
w Jelicisku

Proszę o udzielenie informacji:

1. Wałęsa Lech
(nazwisko i imię)
2. Bolesław - Feliksa Kaminiska
(imiona rodziców)
3. 29.09.43 - Popowo
(data i miejsce urodzenia)
4. Jelicisko ul. Dokerta 11-1
(ostatni adres)
5. Dodatkowe dane

6. Rodzaj informacji

aktualny
adres
(podpis)

130

I n f o r m a c j a

koloniz

Mrosy 26 C m 5
"

RH 22 10 104
KPMO Lijwo

Dnia

13. X. 13

Podpis

[Handwritten signature]

10/73/141

Tajore Spec Diamond

Pokwitowanie

34 131
v.

Kwidując od pana ożl. proownika S. B.
600 zł sionnie sześc. set z bryki
W dniu 30. 10. 1973
139142

Molima 30 x 73. cyplacitem T. 4. B. dol
sumy 600 zł (sześc. set) Tytułem resp. gnezy
z tytułu kwoty pożyczki
W dniu 30. 10. 1973
M. M. M.

31.10.73

Dr. NACZELNIKA
WYDZIAŁU III-go
KWMO

132

Źródło t.w. ps. " Bolek "
przyjął: kpt. Z. Ratkiewicz

Gdańsk, dnia 15.12.1973 r.

T a j n e

Egz.Nr...

I N F O R M A C J A

=====

Pragnę wyjaśnić nieprzyjemną sprawę. Wyglądało tak. Zostałem zatrzymany przez prowadzącego tow. Wiśniewskiego, który szedł z mistrzem tow. Suszkiem i skierowany pod magazyn w celu pobrania elektroosprzętu. Było nas z brygady chyba 7 osób w kolejce, pod magazynem chyba 6 osób z innych brygad. Magazynier Stec~~z~~ński swoim flegmatycznym stylem wydawał. To człowiek o słabym wzroku, bardzo wybuchowy i kłótniwy, chyba nie ma osobnika na wydziale, który by mniej jak 5 razy w swej pracy nie wyklócił się z óym panem. W gruncie rzeczy jednak da się on lubić powszechnie i jest dość uczynnym. Wiele rzeczy drobnych wydaje bez kwitów co wiele razy bardzo pomaga w trudach pracy. Zaletą jego też jest to, że obróci się na nodze i zapomina o sprzeczce jakby nic nie było. Po prostu nie przywiązuje uwagi do sprzeczki. Nie odmówi kieliszka to też szczególnie w jego pracy jest mu pomocne. Ludzie już go tak znają że jest skromnyk. Hołduje zasady pół żartem i pół serio, jest bardzo kaśliwy i bezpośredni. To że mówiąc obiektywnie ma prawie zawsze rację robiąc uwagi. Większości chodzi o błędne nazwy artykułów, błędne symbole. Te rzeczy często się zmieniają, wchodzą nowe. On te rzeczy często zna, ale to logiczne. Prowadzi magazyn wzorowo i z tej strony nie może być do niego najmniejszej pretensji. Jeśli jest ktoś w zastępstwie zaraz to widać niekorzystnie. Pracuje dobrze ale bardzo flegmatycznie, każdy kwit dotykając do nosa ogląda z każdej strony. Nikt nie lubi długo czekać bo z reguły materiały pobiera się w ostatniej chwili i wiele ludzi na to czeka. Każdy ma swe zasady i swe

podejście. Jaz reguły go zawsze półzartem pośpieszam, on podśmiewa się ze mnie i z każdego oglądając kwity. Ja tym razem bardzo się śpieszyłam, dlatego że zostawiłem niezabezpieczony osprzęt na statku. ⁴robiłem mu uwagę by przestał już pãartować, ale zaczął szybciej wydawać. Konkretnie powiedziałem- że chodzi tak jak by miał w spodniach narobione, ktoś coś dopowiedział, on odrazu pozdrowił mnie porządna wiązka, musiała to być porządna wiązka, gdyż to mnie wyprowadziło z równowagi do tego stopnia, że odpowiedziałem mu ⁸ żeby się powiesić na pierwszym lepszym drzewie " bo skleroza go zje. Po tych słowach odeszłem z 5 mężczyznami od magazynu, zapaliłem papierosa i stałem w jednej małej grupie. Nie chciałem się z nim dłużej przekomarzać bo on bezpardonowo rozprawia się. Potrafi dobrze kasić. Stałem gdzieś 2-3 minuty, on wydał resztę kwitów, zamknął magazyn i udał się do drugiego magazynu mijając mnie powiedział pełnym głosem czy ty wiesz do kogo to mówisz? Ja jestem członkiem Partii i czy wiesz co spodkało Jaglalskiego i " żeby on mnie tak nie urządził za to, że chcę partyjnych wywieszać". Ja zaskoczony tym przecież naprawdę nie wiedziałem, że on jest w partii i nie mówiłem o Partii i nie miałem w ogóle na myśli. W takim gronie on mi zrobił takie świństwo, spieszyłem się i chaotycznie zacząłem się tłumaczyć, że przecież ja nic nie mówiłem o partii i że nie wiedziałem, że on jest w partii. Przecież nie jestem takim durniem abym w takim gronie obok dwóch których znałem członków Partii takie coś mówił. On też sam nie miał na uwadze i nie zwrócił mi uwagę o to, że mówiłem o tym żeby się powiesić. On mógł nie bardzo zrozumieć bo to była grupa, która między sobą dyskutowała z nim - ogólny bałaganik. Jak ja to teraz rozumię, on zrobił mi uwagę, że on jest w partii i nawet jeśli uwagę robię jemu, może dopiąć to do członka Partii, ktoś z boku mógł zrozumieć, że nie chodziło o wieszanie partyjnych, ale przecież nie musiał wiedzieć o tym, że ja nie wiedziałem, że ten właśnie należy. Trudno mi jest udowodnić, że

- 3 -

nie zrobiłem i nie chciałem przysparzać kłopotów. Detale mogą być cokolwiek poprzestawiane dlatego bo w pierwszej fazie nie przywiązywałem do tego uwagi, potem mnie zaskoczył swą wypowiedzią. Wiedziałem, że nie bardzo wyszło i że porządnie może ~~może~~ mnie urządzić chcąc zkośliwie. No cóż zkośliwości ludziom nie brak. Po kilku dniach tow. Stefański podszedł do mnie odwołując trochę na bok i powiedział "jakiś sk... nagadał głupot do sekretarza wydziałowego tow. Polańskiego. Uważaj mówi dalej ja się wyparłem i ty też powieć, że nic nie było- niech się odczepią. W międzyczasie dowiedział się pantoflową pocztą, że tow. Polański szykuje się na mnie i abym uważał. Dowiedziałem się to od tow. których narazie nie wymienię jeśli zajdzie konieczność. Myślałem, że tow. Polański zechce porozmawiać zemną, ale coś mnie obchodził. Nadażyła się okazja, że ja miałem interes zawodowy i doszło do godzinnej pogawętki w czasie pracy. Poruszyliśmy wiele spraw między innymi przestrzegł mnie abym uważał na słowa, abym tak głupio nie dał się zrobić. Wskazał mi jak wiele trudności miał z obroną Jagielskiego i on wiele mi pomógł, a on sam jeszcze się na niego boczy, przecież w/g niego tylko dzięki mnie nie wylecią całkowicie. Rozmawialiśmy też o nowym regulaminie pracy. Powiedział także, jak to na spotkaniu z kimś z Ministerstwa Sprawiedliwości on to w prosty sposób zapytał kto to spowodził ten regulamin, jak to bardzo bezpośrednio wykłócał się za nie wprowadzenie go w życie. Powiedział również na co mam świadka, że bardzo się zawiódł godząc się na sekretarowanie - myślał, że będzie inaczej. Czystego sumienia nie może mieć, gdyż już wcześniej do swego kolegi powiedział bezpośrednio, że gdyby coś się zaczęło to zawsze ma trochę paliwa w zapasie, zaraz wyjeżdża jak najdalej. Więc sumienie nie czyste. Przyplął łatkę niejedną. Jest on trochę zkośliwy

- verte -

i zawzięty, chciałby jak to często mówi wykorzystać ręce jak młot w jedwabnych rękawiczkach. Mówiąc szczerze ja też uszczyplenie go parę razy z tą różnicą że prosto w oczy.

Żalił się też, że wiele napracował się aby tę przerwę w pracy naszą nie zakwalifikować jako strajk tylko dyskusję po pracy. Ja zaproponowałem mu, że ja będę starał mu się pomagać, a jeśli coś będzie miał do zarzucenia mi to skontaktuje się ze mną. Nie powiedział mi także o tym, że mają sprawę ~~nią~~ wyjaśniając poskał dalej. Postąpił nie fer.

W tej sytuacji będę starał się wyjaśnić tą sprawę w sposób bezpośredni najpierw z kolektywem wydziałowym, potem w KZ. Niezależnie od korzyści wyjaśnienia o sprawie poinformuję. Stefański nie mógł złożyć wyjaśnienia, ponieważ nakłaniał mnie do wyparcia się, tylko on może wyjaśnić i pomóc w rozwiązaniu prawdy. Ciekawe jak on naprawdę zrozumiał. Ja jestem gotów przysięść, że nie miałem na uwadze członka partii jak i nie było w ogóle w tym gronie dyskusji politycznej wogóle. Nieraz powiedziałem coś nie fer ale nie tak głupio i bez celu. Wprawdzie chciałem się utrzymać w tej grupie, by utrzymać autorytet i zaufanie tej największej grupy. Bym o wszystkim wiedział i mógł pomóc jak zajdzie potrzeba tak wam jak i iné Nigdyzdrajcą nie byłem, na nikogo złośliwie nie nastawiałem. Mam czyste sumienie. Informację mieliście prostą i szczerą, chciałem pomóc dla dobra obu stron: Każdemu mogę stanąć i oko w oko rozumię obie strony. W tym gronie ciężko mi jest pracować. Przecież nie raz podkreślałem, że jeśli sobie życycie mogę w każdej chwili się zwolnić. Pójdę w inne otoczenie, nikt nie będzie się znał. Mieszać się w nic nie będę, wiele nauczyłem się. Mój pogląd jest jasny na temat polityki, chyba że na Wasze polecenie, ale też zgodnie z sumieniem i uczciwie. Mogę przejść do małego zakładu na konserwację. Czy do Waszych warsztatów naprawczych taboru samochodowego będziecie mieli mnie pod ręką. Mój cel jedyny i nadrzędny wychować porządnie i bezkolizyjnie dzieci, ja już się nie liczę - częściowo przegrałem życie

- 5 -

ale to wielki splot wydarzeń.

" B o l e k "

I n f o r m a c j a

W dniu 14.12.1973 r. w obecności Z-cy N-ka Wydz.III Mjr Cz. Wojtalika odbyłem spotkanie z t.w. ps. " Bolek ". Na spotkaniu tym t.w. zrelacjonował przebieg zajęcia jakie miało miejsce pomiędzy nim, a magazynierem Wydz. W-4 Ob. Stefańskim.

Rozmowę prowadzono w taki sposób, że t.w. po zrelacjonowaniu całości sprawy sam wyszedł z propozycją udania się razem z pracownikami, którzy skłyszeli jego wypowiedz skierowaną pod adresem Stefańskiego do Komitetu Zakładowego PZPR, i tam wyjaśnić jak faktycznie było, gdyż stawiany mi zarzut uważa za nie słuszny, a jednocześnie krzywdzący.

Propozycje jego przyjęliśmy jako słuszną i uzgodniono, że z chwilą powrotu z urlopu I Sekretarza DOP tow. Polańskiego uda się z nim do KZ i wyjaśni.

Polecikiem całej zajście ze Stefańskim opracować na piśmie i w dniu 15.12.1973 r. o godz.9.00 z umówionym miejscu przekazać mi co też t.w. wykonał.

Z całokształtu wyjaśnień t.w. należy wnioskować, że są one prawdziwe.

Przebieg prowadzonej rozmowy w KZ t.w. przekaże w opracowanej informacji na najbliższym spotkaniu. Pouczono t.w. ps. " Bolek " jak ma zachowywać się wśród pracowników - wskazówki nasze przyjął z należytą powagą.

Wyk. w 2 egz.

Egz.Nr. 1 - tecz.rob.t.w.

Egz.Nr. 2 - tecz.per.t.w.

Opr. ZR z BF

Druk:LG

Kpt. Z. Natkiewicz

Źródło t.w. ps. "Bolek"

Gdańsk, dnia 18.12.1973 r.

Przyjął: Kpt.Z.Ratkiewicz

T A J N E

Egz.Nr...

I N F O R M A C J A

Wyjaśnienie sprawy zaczęłem od zaczepienia drugiego sekretarza i wyjaśniłem mu, że na mojej osobie ciąży wyjaśnienie pewnej sprawy. Wyjaśniając mi, że spotykam się coraz częściej z zapytaniem różnych osób czy to prawda, że tak powiedziałem przy sprzeczce z magazynierem. Zaczepiają mnie różni ludzie. Na to wyjaśnienie nie reagowałem. Widząc brak zainteresowania posłużyłem się argumentem, iż za takie stwierdzenie grozi mi prokurator. Wobec powyższego chciałem te sprawy wyjaśnić na szczeblu K.Z., gdyż właśnie tam ta sprawa ukrecona może zażegnać niebezpieczeństwo. Drugi sekretarz poprosił o chwilę. Po paru minutach poinformował mnie, że powiadomił sekretarza wydziałowego, który nie kazał nie załatwiać do momentu jego przyścia / jest na urlopie/. W międzyczasie powiadomiłem Magazyniera i przewodniczącego R.O. Uzgodniliśmy /wieczorem i po zaznajomieniu ich z tą sprawą/, że spotkamy się o godz.10.30 i pójdziemy do R.Z. Spotkaliśmy się o godz.11.00 przy udziale tow. Polańskiego wyjaśniliśmy jeszcze raz sedno sprawy. Tow. Polański nakłonił do przemilczenia niektórych faktów takich jak: tow. magazynier odniósł się, iż do kogo ja to mówię itd. Nie chciałem się na to zgodzić, ale pozostali byli podobnego zdania więc zgodziłem się. Podjęli decyzję, że trochę zprostują oboje sekretarze i że wszelkimi sposobami będą mnie bronić. Tow. Polański zaproponował, że on wraz z drugim sekretarzem udają się do K.Z. tam przedyskutują sprawę i wyjaśnią, jeśli nie zdołają przekonać i zajdzie potrzeba przedzwonią na wydział prosząc nas. Czekaliśmy do ~~12.15~~ 12.15 pod telefonem nie było, więc ja udałem się do szatni w celu przebrania się, pozostali odpracowywali dni przedświąteczne. Po przebraniu o godz.12.30 wróciłem do pomieszczenia R.O.

140

- 2 -

Tu już było powiększone grono o dwie osoby. Zdano relację, akcentując, że OOP wzięło mnie na swą odpowiedzialność, jak K.Z. nie wyraził aprobaty, że chcą rozmawiać tylko ze mną o godz. 16.00. Nikt więcej nie jest potrzebny. Zaczęły się dyskusje, nakłaniano mnie, abym akcentował pokorę i chęć poprawy prosząc o szanse. Zaczęłam ze swej beczki, że przecież nie mam za co prosić, że chodzi o prawdę. Wskoczyli wszyscy na mnie, że tak będzie lepiej i żebym ich nie zawiódł, gdyż za mnie ręczyli i tak przedstawiali mnie. No cóż godziłem się z tym, ale tylko z tą myślą, że sam zdołam w K.Z. wyjaśnić i poprosić o konfrontację. Zaczęła się dyskusja i domniemanie kto będzie ze mną rozmawiać i w jakim celu tow. Polański stwierdził, że napewno ~~wahasz~~ będzie sekretarz i ktoś z aparatu dochodzeniowego i napewno wobec faktów nakłoniom mnie do współpracy. Dobry wybieg. Ja zadałem pytanie czy to możliwe, że naprawdę mają mi tak wiele do zarzucenia, przecież to niemożliwe. Oświadczyłem, że to niemożliwe i ta zakrawa na złośliwość wielu osób, bo ja nie czuję się winnym. Oświadczyłem też, że jeśli tak się przedstawiają fakty to nie ma możliwości innej jak się tylko zwolnić. Podchwycił to tow. Polański i powiedział, że K.Z. jak i on pomoże mi załatwić dobre warunki i przeniosą mnie. No cóż odpowiedzią może być. Wobec tego tow. Polański oświadczył z aprobatą, że zadzwoni do K.Z. i pójdzie ze mną wyjaśnić tę sprawę. Zadowolony takim obrotem sprawy udał się ze mną do K.Z. Ja miałem za cel tylko jedno wykazać niewinność, a to możliwe było tylko w kontakcie bezpośrednim. Dlatego ułożyłem sobie plany, które warunkowały przeniesienie. Oczekiwał nas w K.Z. I Sekretarz tow. _____. Przystąpiliśmy do rzeczy. Sprawę wyjaśnił tow. Polański, ale tylko w kontekście przeniesienia. Tow. sekretarz zakładowy zaproponował, iż abym nie szedł już w ogóle na wydział, złożę tylko wypowiedzenie od zaraz dostaję 14 dni zapłacone i pracę równorzędną w zawodzie mając możliwość wybrania zakładu, a płaca nie będzie nic mniejsza niżeli obecnie, tak że nic na tym nie tracę.

./.

- 3 -

Ja upierałem się przy swoim, że przyszedłem po to by udowodnić swą lojalność i nie-winność w tej sprawie. Sekretarz zakładowy oznajmił, że nie chodzi mu o wyjaśnienie tej sprawy, nie jego to sprawa i że innymi kanałami przeszła ta wiadomość jak i inne wiadomości niekorzystne dla mnie. Zgadza się, że skupia się przy mnie wiele ludzi i mogą i są sprawy które wychodzą stawiając mnie w takim, a nie w innym świetle. Ja oznajmiłem, że unikam wszelkich dyskusji na tematy polityczne. Poprosiłem o opiekę i nawet jeśli to możliwe poprosiłem o szanse wykazania się. Tow. sekretarz jednak dążył tylko do tego, że powinnieniem się tylko zgodzić na takie rozwiązanie. Ja jednak nie zgodziłem się na nie i że będę robił wszystko by nie było nic co by stawiało mnie w innym świetle.

Wyraziłem też swe niezadowolenie z powodu nie dania mi możliwości udowodnienia swej niewinności jak i lojalności.

Jeśli chodzi o zmianę miejsca pracy oświadczyłem, że jeśli będzie dalej tak to po załatwieniu osobistych spraw postaram się sam, a jeśli nie będę mógł poproszę o pomoc i na tym zakończyliśmy dyskusję. Sekretarz zaznaczył, że w takim układzie mogę mieć problemy i że ogon zasnę pójdzie, a gdybym przyjął jego warunki byłoby inaczej jak również postarałby się dając słowo. że wszelkie obserwowanie ze strony władz gwarantuje, że zakończy się. Dając przykład jakiejś pani z Warszawy, która nawet teraz mając zaufanie do niego prosi go o załatwienie grobu w Gdańsku w dowód uznania.

Uwaga

" Bolek "

Podczas spotkania uzgodniono z t.w. że sam zrealizować nie będzie z Hociami. Sprawy tego omówiłem jak ma postępować na wydziale wśród robotników.

Łyk. 2 ok. 40

402 Nr 1 - tar. robotn.
401 Nr 2 - tem. per. t.w.

Kpt. 2. Rydziewicz

142

12/73/84

Polektonowice

40
143

Wzrosty odbrój sianę 210 kg, 500, pieceń od
od prawników S.B. ✓

Bolek 14. 12. 1973 r.

W dniu 14. 12. 1973 r. tytułem wynagrodzenia za współpracę wypłać em t.o. p. "Bolek" 500 stogów (stoknie pieceń wotem)

Gdańsk dn. 14. 12. 1973 r.

17. 12. 73

Kpt. L. Raktlicia

2-za NACZELNIK
WYDZIAŁU AD-TO
KNMO GDAŃSK

144

6/74/112

Sobieski, dnia 28. 06. 74

Tajne Spec. Znac.

41 145

Polakowemu

Km. tuż od pior 70021 siowem
siowemset zlotych od przeciwnika
573 dnia 29. 06. 1974r.

Boles.

90% 29. 06. 1974r.

Wolun 29 VI 74r. wyplacitem T. L. Boleski
sing 70021 (siowemset) 573 zlotych od przeciwnika

Naczelnik Wydziału
KWZKO w Gdańsku

28. 06. 74

Gdańsk 29 VI 74
Lwerse — Madrus

W dniu 28-06-74 r. w "Madriar" wysany
do ps. Bolek Kucy 700 zł (siedemset)
jako wynagrodzenie za współpracę i przeda-
wanie informacji w okresie od 1-01-30-06-74

prof. Stactoniak

Charakterystyka
T.U. ps. "Bolek"

✓
cokolwiek

Wymie swoim przystąpieniu do wspólnej pracy
w 1970 roku jako III. członek Komitetu. do wznowienia
w tym czasie elementu po wypracowaniu zasadniczych.

Pracę cel została osiągnięta, gdyż na obszar swojej
wspólnej pracy charakterystyki swoim swoim celom i reformom
dot. b. działalności i wypracowaniu zasadniczych oraz ich
zakończono się, wypracowano po tym okresie czasu
T.U. swojej swojej popularności wśród pracowników
mógł mieć jedno lub nie wypracowano nie będąc
nie jest to wypracowano wypracowano wśród pracowników
a straszenie do przetrwania i innych organizmów

Wobec wspólnej pracy dot. się poszły jako jednostki
swoje wypracowano, dlatego do wspólnej pracy.
Wobec wypracowano było przez niego wypracowano dobrze.

Wobec T.U. wypracowano, wypracowano do wspólnej pracy
funkcyjnego wypracowano oraz: tworzenia, w obecności
nie wypracowano wypracowano wspólnej pracy, gdyż
jak tworzenia nie stworzenia nie wypracowano i
jest wypracowano w wypracowano wypracowano.

Wobec wypracowano wypracowano i wypracowano, wypracowano
nie wypracowano, w T.U. "Bolek" lubi wypracowano
wypracowano i nie wypracowano wypracowano, a wypracowano
wypracowano się wypracowano. Na wypracowano wypracowano

140
 przeprowadzenie takich lub innych rozmów, w tym
 27 r. N. L. L. G. III go.

Orzeczenie T. H. "Bolek" nie ciąży się już
 w sprawie w sprawie Sędziowskiej, w związku z tym że
 jest wyrokiem a podjęto go o pracę z Ch. O.

Na jedynym ze spotkań Ch. O. Ch. O. Ch. O.
 za dalszy współpracę, ale w sprawie Sędziowskiej
 i w sprawie w sprawie Sędziowskiej.

Bez względu na informację o dalszym
 orego nie można umyślnie dawać uwagi
 na jego miejsce do dalszej współpracy.

Ze strony współpracy byłoby to nie do zaakceptowania
 finansowanie.

Uważam że T. H. "Bolek" obecnie może być użyteczny
 do nas nie jako jednostka, współpracownik - dostarczenie
 oile nie ma konieczności to w sprawie Sędziowskiej.

Dalno Zgodziliśmy T. H. "Bolek" i moim skierunkiem

- a) Rozważanie możliwości pracy w Z. H. L. L. L.
 z jednoczesnym zwróceniem uwagi na niepre-
 wiktoryści zachodzące w tym przedmiocie dot.
 - oszczędności siły - kabl. i t. p.
- b) Ustalenie i zjednoczenie nam o ostatecz-
 łość swoim wypowiedziom i chęcią w tym
 z tym samym w sprawie Sędziowskiej, z tymi
 Ch. O. i nie dozwolenie w sprawie Sędziowskiej.
- c) Nie wlećnie od pracy w sprawie T. H. "Bolek" i t. p.

Wykazy starych do radom regimulacyjnych i infamacyj
jak również historycznych ekonomicznych - politycznych.

Chwałowski

Spł Raskinier

Mający przeprowadzić rozmowy z
ostreporęczą z to. ps. "Bokk" i stawić
reprezentację z jej "dyrekcją" po 2 przy
podjęcie decyzji w sprawie wystąpienia
z jef. nieoficjalnie wystąpienie po
zobowiązaniu, nie 13.02.76 -

Wojewódzki dn. 13.02.76
Tajne

13.02.76
157
44

WYDZIAŁ
KWOMO
Czesław Kuczyński

W dniu 11.02.1976. r. na Sydz N-4
w Stoczni Gdanskiej im. Lenina odbyło
się zebranie zakładowe, na którym to
dokonano wyboru ^{komitetu} stałych zakładowych od-
dzielonych oraz delegatów na konferencję
do Rady Zakładowej.

W czasie dyskusji pierwszy zabral głos
ob. Katusa - z zakładu elektryk.

Wystąpienia były w sposób bardzo agre-
sywny powiewała między innymi, że
Rząd to śruba, a partia to miedź-
żemie śruby.

W zakładowych zawodowych pracują same
mamulki, a w Stoczni na skutek złej
organizacji ludzie sami zabijają się.

Apparat partyczny nie wyraża się
z przeżeniem. Umotywuował to tym, że
on był obecny na spotkaniu z Fou-
Gierkiem, który prosił aby mu pomóc
i on między innymi też myślał, że
pomoc, ale zraził się na tej pomocy

152 Do teraz robi się wszystko tak jak przed grudniem i ostrzegab aby niepoturzył się grudniem. Na zakonferencie powiedział, że marzenie tylko tyle powiedział ale on jeszcze ma zakonferencie ustosunkuje się do wypowiedzi innych.

Po tym wystąpieniu zabwał głoś sekretar Rady Zakładowej ob. 2. Bronkowska, która w sposób zdecydowany potępił wypowiedź Dabęsy. Następni mówcy w wystąpieniach innych poruswali sprawy zakładu, sprawy osobiste jak nieotrzymywanie mieszkania i inne.

Do wystąpienia Dabęsy nie ustosunkował się, bo on sam już więcej nie zabwał głoś. Dabęsa z ramienia ustępującej Rady Oddziałowej wytypowanemu został jako delegat na konferencje Rady Zakładowej. Pod koniec wyborów na 66 oddziałach głosów 52 głosami wybrano go jako delegata na wspomnianą konferencje. W rozmowie z i sekretarzem POP Wydziału S-4 тов. Тадеушем Рогозиным оświadczył mi, że o powyższej sprawie poinformował I-go sekretarza Kom. Zak. PZPR. тов. J. Łójcika i także przyznał mi, że będzie starał się aby Dabęsa został zwolniony z zakładu.

Uwagi udarne

45
153

Biorąc pod uwagę, że Ławera jest naszym t.u. występującym pod pseudonimem "Bolek" i jego wystąpienie publicznie o podobnej treści jest nie przytę, należy natychmiast poprzez rezidenta "Maoliar", który jest na jego kontakcie Lycolac spotkanie i zrobić je ponownie z nim rozmowę ostreżenie i ostrzeżenie.

Co do zwolnienia go pozostawia decyzji dywizji zalecać.

Dyk. u. Rewz
egz. n. n. kier. prasowa

Kpt. J. Ratajczak
[Signature]

154

Zróżo:t.w."Bolek"

Przyjął: kpt. Z.Ratkiewicz

Dnia:

Gdańsk, dnia 18.02.1976 r.

Tajne

Egz.Nr ...

46
155✓
wskazaniI N F O R M A C J A

Proszę zebranych. Nie bierzmy przykładu z narad telewizyjnych czy wyższych szczebli. Tam może być jednomyślność celów i dążeń. Bo ich celem jest wyższa wydajność i rentowność, na bazie tego kształtuje się nasz dobrobyt.

Naszym celem i dążeniem jest to samo, jednak my bezpośrednio wykonujemy dobro, którego wytwarzanie w nieprzygotowanym i niezorganizowanym terenie napotyka na bariery powodujące konflikty. Dlatego my musimy dyskutować nie na wzorzec tamten, a na swój. Tu są inne błędy i niedociągnięcia, które można i należało by usuwać. Jeżeli na naszym szczeblu będziemy stosować takie same zasady, ich u góry, będzie to naszym błędem.

Wszyscy chcemy dobra. Kierownictwo dobrze kieruje, OOP pomaga w kierowaniu ORZ, przedłużeniem pomocy kierowania. Na naszym odcinku można to porównać do klucza dokręcającego śrubę. Kierownictwo Wydziału jako klucz właściwy OOP, jako klucz właściwy OOP, jako przedłużacz klucza praktycznie może być to rurka, ORZ jako przedłużenie tej rurki. Praktycznie każdy z nas to stosował, zna też każdy istniejące tu niebezpieczeństwo. Przedobrzamy sprawę albo urywamy śrubę, albo ktoś tu zbędnym jest.

Na naszym szczeblu przy założeniu, że czynniki społeczne mają jeszcze cele, by było lepiej nie bierzmy się do kierowania, mamy sztaby ludzi wykształconych, przygotowanych, maszyny elektroniczne. Zostawmy kierowanie kierownictwu i OOP. Związki Zawodowe mają inny cel i innych problemów wystarczająco dużo. Musimy dostrzegać błędy i wykrywanie ich. Przecież tolerowanie drobnych błędów czy nierozważnych dyskusji powodują następne. Wielu z nich uważa, że nasz gadka pusta jest, nie ma chętnych jak widzimy na działaczy. Mamy wielu ludzi dobrych, którzy chcieli by działać jednak przez błędy manekinów mamy efekty.

Proszę zebranych, nie można spokojnie na to patrzeć, czas głośno krzyczeć. Do pracy nie można przychodzić jak na akcję partyzancką, są sprawy o których szemrzymy po cichu, wiele rzeczy nam się nie podoba, przemilczamy. Chcielibyśmy o niektórych powiedzieć głośno, czy się komuś podoba czy nie. Kieruję się nie chęcią rozrabiania czy awansowania. Do rozrabiania nie mam warunków /troje dzieci i żona nie pracuje/. Awansować nie chcę, nie widzę możliwości, działano z zawiązanymi rękami, nielogicznymi przepisami, kierownictwo otwarte, wtedy gdy będę tańczył jak pajac z granej melodii. Chcę tylko otworzyć oczy niektórym by nie popełniali błędów przedgrudniowych, jeszcze w szybszym tempie. Za dużo dopasowuje się do tytułów naszych. Przecież to ja z najbardziej twardymi ludźmi, będąc na spotkaniu z władzami najwyższymi w pamiętny grudzień po zaciętej dyskusji, aż do płaczu niektórych, powiedziałem pomożemy. Zrozumiałem wtedy na tym zebraniu, że błędy popełnialiśmy wszyscy. My w szczególny sposób. Pozwoliliśmy na drobne błędy, nie sprzeciwialiśmy się. Wszystko rosło. Nie sprzeciwialiśmy się błędnym decyzjom w odpowiednim czasie i skutecznym sposobem. Machiny, szczególnie w ZZ na naszych szczeblach były i są niebezpieczne. Nie przekazywali wtedy i nie przekazują teraz naszych bolączek i niezadowolonia. Przekazywanie odbywa się w sposób ~~przypadkowy~~ podchlebny, tak nie można. Wiele rzeczy można i należałoby zrobić czym wcześniej tym mniej boleśnie. Wybieramy władze te najniższe z dobrych ludzi. Z tych dobrych ludzi wybierana jest władza wyższa itd. tu się nasza rola kończy. To źle, to co myślimy, co się nam nie podoba, nie przekazujemy. Może błędy powodują, większe niezadowolone rośnie. Przecież trzeba zdawać sobie sprawę, że były błędy przed grudniem, wtedy gdy ZZ miały więcej do powiedzenia. Jednoosobowe kierownictwo czego nie neguje jest prawidłowe, ale ZZ muszą prężniejsze być i bardziej dostrzegać jednostkę. Pytam się, gdzie po obronę może zwrócić się jednostka napotykaająca na złego szefa czy "przekożonego. Czy zawsze musi być pokonana i odejść ze spuszczoną głową. Tych spraw nie ma wiele, ale są nieuniknione.

Interes kierownika budowy, czy kierownika zakładu nie zawsze pokrywa się z interesem pracujących. Przecież logiczne, ten co sprzedaje chce jak najwięcej, ten co kupuje chce jak najtaniej. Kier. budowy ma na celu jak najtaniej i jak najszybciej, dobrze zbudować, nie patrzeć, że to może stwarzać sytuację niekorzystną dla pracujących ze względów na zdrowie czy bezpieczeństwo jak i zarobek. Dlatego postuluję prężniejszych ZZ które by kontrolowały warunki pracy i mogły wpływać na przebieg jej. Nie widziałem ZZ przez 10 lat na statku i nigdy nie zwróciły uwagi, że nie dobrze się dzieje, że łamane są podstawowe prawa. Jak zauważam, chyba od 2 lat praktykowany jest nieprawidłowy sposób budowy statków.

Lekceważy się etapy budowy, pozwala na sprzątanie robót, potem jak zbliżają się terminy, łąduje się setki ludzi, jeden na drugiego. Najbardziej kontrastowo, malarz, spawacz, elektryk, ten co czyści, dosłowny bigos różnych potraw. To jest proszę państwa bandytyzm zawodowy. Jak inaczej nazwać fakt często zdarzający się oblewaniem farbą z góry tych co pracują na dole, czy też poparzenia czy uderzenie odłamkami po spawaniu czy paleniu. Tego wszystkiego można uniknąć budując zgodnie z harmonogramem myśląc wcześniej, korygować robotę w czasie, tak dobowym jak i tygodniowym, prace uciążliwsze dawać na inne godziny.

Przy tym wszystkim głupie przepisy. Na statku z lądu może być podłączona obracarka wału i suwnica, wentylator już w myśl przepisów nie może być podłączony. Nie się ludzi truże. Przecież wentylatory są montowane jako jedne z pierwszych elementów i podłączane, także dopracować jeszcze cokolwiek można, by zwodowanie było razem z główną wentylacją. Tu jest w tych przypadkach wielka rezerwa i zdrowie załogi. 10 ludzi jedną łopatą nie nawojują, tak wygląda sprawa z nadwyżką ludzi na statkach. Tu wszędzie potrzebne są prężne ZZ, by nie pozwoliły na taki cykl. Tu potrzebna jest komórka BHP, a nie do wymuszania by wszystkie wypadki powstające w pracy brać na konto pozazakładowe, kto nie chce zgodzić się na wypadek pozazakładowy będzie musiał chodzić na kurs po pracy, by uniknąć uderzenia młotkiem w palec, to jest parodia. Gdy naruszane są normy pracy BHP.

Tym ludziom trzeba dać robotę bo w tym przypadku oni są niedociążeni.

Wiele miejsca obecnie poświęca się szukaniu rezerw i dyscyplinie pracy. Jesteśmy dorośli, rezerwy widzimy bardzo wielkie, ale nie zniechęcajcie nas. Przecież wręczanie kart zegarowych nie jest rezerwą a gestem niedowiarstwa i niepoważności. Przecież bez przerwy będziemy o wielkiej świadomości a tu antylogika. Modernizacja stoczni nie można tłumaczyć lekkomyślnego braku organizacji. Przecież drugi czy dziesiąty statek robi się z tymi samymi błędami, poprawiając je na każdym. Tego jest bardzo wiele /np. na RoRo 5680, przecież chyba lepiej to zrobić i poprawić od-razu na papierze, a nie w toku budowy. Tu są kolosalne rezerwy.

Jeszcze jeden przykład szukania rezerw w ubraniach roboczych. Swego czasu wprowadzono przepisy, że za zaoszczędzone ubrania wypłaca się ekwiwalent pieniężny. Znalazło się kilku, co zaoszczędziło i co na ich bazie, z 3 miesięcy zrobiono na 6 miesięcy, to jest bodziec dla oszczędzania czy też anty-bodziec do niewykrywania rezerw.

Podobnie ma się sprawa z przedterminowym - w czynie - wodowaniem statków. Na 12, które prowadził mistrz ja prowadziłem na niej 2 tygodnie przed terminem zwodowano, ale przez ponad 2 miesiące ludzie z Wydziału K poprawili niedociągnięcia poczynowe. Nie na tym nie zarobili, nam przeszkadzali, bo tłukli młotami, niszczyli tory, urywali, palili, wiele stracono, a ile zdrowia nas to kosztowało. Z tego widać, że i w czynach tkwią wielkie rezerwy.

Żeby dobrze pracować szukać rezerw muszą być spełnione warunki dobra zapłata i przekonanie o sensie dobrej roboty. Jak można mieć chęć do roboty i oszczędności, grosika na elektrodach czy końcach kabli.

Widzę gubienie milionów w przeróbkach, niedbałej organizacji, niedocenianiu słusznych uwag. Chcemy oszczędzać i szukać rezerw, ale weście się do pracy kierownicy, projektanci, dajcie przykład na najprostrzą, łatwiejszą drogę. Przecież przykłady można mnożyć, widać waszą ułomność. Przykład niedorzecznych inwestycji, pomieszczenia W-1, budynek przy W-4. Przecież to się widzi. Zrozummy się wzajemnie. Nie dostrzegajmy w szczerości złej woli.

Dobry towar sam jest reklamą. Widząc szybko i nie zawsze zrozumiałe zmiany musimy być ostrożni. Pażyliśmy się wiele razy zawsze coraz niebezpieczniej, dlatego na zimne dmuchajmy. Nie wolno przepuścić ani jednego błędu. Nie wolno oddać tego co zostało nielogicznie zebrane. Domagajmy się prawdy. Walka z manekinami, wszystko nas interesuje i bierzmy czynny udział w całości budowy.

Mam jeszcze pytanie do ZZ, czy brały udział w zmianach konstytucji. Uważam, że powinni, przecież wiele przepisów wprowadza się prawidłowych, ale jeszcze by można wprowadzić, niektóre co nam przeszkadzają. Mam na uwadze ujęcie przepisami by spółdzielnie mieszkaniowe dotrzymywały terminów, porozumień na oddawanie mieszkań w przypadku niedotrzymania, by płaciły kary. Podobnie ma się sprawa z wywiązywaniem się ADM ze swoich obowiązków.

"Bolek"

Uwagi własne

Podczas spotkania przeprowadzonym w ramach profilaktyczno-orientacyjnym wystąpieniem na zebraniu związkowym. Z charakterystyką przeprowadzonej rozmowy wywnioskowałem, że wymieniony nie rozumie sensu wypracowanych słów podczas zebrania związkowego. Twierdzi on, że występował z obowiązkowego wygolniać i krytykować kierownictwo wydziałowe za jego złą organizację pracy, a nie tak jak ma

Zamierzając, że wrogo wypoliadować się
 przeciwko Rygowski i Partii.

W końcowej fazie rozmowy poinformo-
 wano, że kierownictwo ugodni-
 łowe ma się z zamiarem zwołowania
 go z pracy, a w tym wypadku my nie-
 jesteśmy w stanie mu pomóc,
 gdyż uważamy jego wystąpienie nego-
 tacyjne.

Lyt. w 2-eh egz

egz nr 1 kser. pers. ta.

egz nr 2 kser. traety tu.

Kpt. 2. Polkiewicz

161/49
Gdańsk dn. 24. 03. 1976
Tajne

Notatka - służbowa

W dniu 24. 03. 1976r. podczas wykonywania czynności operacyjnych w Stożku Gdańskim im. Lenina ustalono, że dywkeja zakładu podjęła decyzję zwolnienia z pracy ob. Lecha Natę, pracownika dykt. N-4.

Powód zwolnienia jego nieudarenie wystąpienie już ze służby związkowej. W związku z powyższym uaciążeniem kontakt z Natę, ps. "Bolek" i w dniu 26. 03. 1976r. odbył się spotkanie.

Podczas spotkania poinformowano go, że zostanie on zwolniony z pracy i jednocześnie ostrzeżeniem aby nie wazył się podjąć jakiegokolwiek rozruchu na terenie dykt. N-4, że on nie może tak zwolnić i będzie obojętny swoich praw, bo zwolnienie go uważa jako bezprawne.

Dyk. w 1 egz
egz nr 1 ten. per. k.w.

Kpt. Z. Kottiewicz

162

Gdańsk dn. 8.06.1976

Tajne ✓Notatka - sturibowaZałącznik
S. 163/1/1
10.06.76

W dniu 8.06.1976. ustalilem, że t.u. "Bolek" pozwolniam go do Stacjonu Gdańskiej, zatrudnionym został w ZREB-e. Dzwiazka z tych uwag zalem z nim kontakt telefoniczny. Kolejnym razem ostrożnym, że ma zaolne spotkanie nie przyjdzie, gdyż nie ma tych orga- now zuać. Jedynie może przyje do przesane jemu bezwaniem. Biorąc pod uwagę jego awaryjnie zachowanie się zamieszkałym dalszej rozmowy i uwazam że, nie wskazane dotychczas do dalszego nawiązania z nim kontaktu lubu pobrania od niego zobowiązania o zachowaniu u tajemnicy faktu jego współpracy z organami bezpieczeństwa.

Lpłc. u 1 eye

eye Nr. 1 Ter. pers. L.u.

Kpt. 2. K. K. K. K. K.

164

164

Z-ca NACZELNIKA
WYDZIAŁU III-go
KWMO Gdańsk

mgr inż. Czesław Wojtalik

9.06.76

Gdańsk, dnia 9.06 1976r, ^{165 51}

TAJNE SPEC. ZNACZENIA

Egz. pojedynczy

C H A R A K T E R Y S T Y K A

tw. ps. "BOLEK".

Tw. "Bolek" do współpracy z organami bezpieczeństwa pozyskany został w dniu 29.12.1970r. na zasadzie dobrowolności przez st.insp. Wydz. II KWMO w Olsztynie kpt. E. GRACZYKA. Był na kontakcie 3 pracowników i rezydenta. Celem pozyskania było rezeznanie działalności kierownictwa Komitetu Strajkowego oraz innych osób wrogo działających po wypadkach grudniowych 1970r. w Stoczni Gdańskiej. Od roku 1970 do 1972 przekazał szereg cennych informacji dot. destrukcyjnej działalności niektórych pracowników. Na podstawie otrzymanych materiałów założono kilka spraw. W tym czasie dał się poznać jako jednostka zdyscyplinowana i chętna do współpracy. Po ustabilizowaniu się sytuacji w Stoczni Gdańskiej tw. wykorzystywany był jako jednostka sygnalizacyjna i był na kontakcie rezydenta "MADZIAR". Od tego czasu dało się zauważyć niechęć do dalszej współpracy, tłumacząc brakiem czasu i to, że na zakładzie nic się nie dzieje oraz żądaniem zapłaty za przekazywane informacje, które nie stanowiły większej wartości operacyjnej. Podczas kontroli poprzez inne źródła informacji stwierdzono, że niejednokrotnie w przekazywanych informacjach przebijają się chęć własnego poglądu na sprawę, nadając jej jako opinię środowiskową. Stwierdzono również, że podczas odbywających się zebrań dość często bez uzasadnienia krytykował kierownictwo administracyjne, partyjne i związkowe wydziału. Po każdym jego wystąpieniu przeprowadzono z nim rozmowę podczas, której wytykano mu jego niewłaściwe wystąpienie na zebraniu,

pouczano jak ma zachowywać się oraz ostrzegano go, że o ile będzie nadal tak postępował, to zostanie zwolniony z zakładu. Swoje wystąpienie tłumaczył zawsze tym, że o ile nie będzie zabierał głosu w obronie pracowników, straci całkowicie zaufanie w zakładzie i nic nie będzie wiedział co się dzieje w zakładzie, dlatego też wystąpienie swoje uważa za słuszne.

Pomimo naszych kilkakrotnych ostrzeżeń w dniu 11.02.1976r. zabierając głos w dyskusji na zebraniu związkowym w sposób szkalujący zarzucił niewłaściwe postępowanie kierownictwa administracyjnego wydziału partyjnego i związkowego. Za wystąpienie to dyrekcja zakładu stoczni z dniem 30.4.76r. zwolniła z pracy.

Spotkanie z tw. "Bolek" odbywały się poza LK. Za przekazywane informacje był wynagradzany i w sumie otrzymał 13.100 zł. - wynagrodzenie-brak bardzo chętnie.

Biorąc pod uwagę niewłaściwe zachowanie się tw. "Bolek" i to, że został zwolniony ze stoczni, uważam wyeliminować go z czynnej sieci agenturalnej, a posiadaną teczkę personalną i roboczą złożyć do archiwum w Wydz. "G" tut. Komendy.

St.insp. Wydz. III

kpt. Z. RATKIEWICZ

POSTANOWIENIE O ~~OKRESOWYM ZAWIESZENIU~~
~~PRZEKAZANIU LUB~~ ROZWIĄZANIU WSPÓŁPRACYT.w. ps. " B O L E K " Nr ewidencji 125351. Powód ~~zawieszenia, przekazania lub~~ rozwiązania współpracy:

T.w. "Bolek" do współpracy z organami bezpieczeństwa pozyskany został w dniu 29.12.1970r. na zasadzie dobrowolności przez st. insp. Wydz. II KW MO w Olsztynie kpt. E. GRACZYKA. Był na kontakcie 3 pracowników i rezydenta.

Celem pozyskania było rozeznanie działalności kierownictwa Komitetu Strajkowego oraz innych osób wrogo działających po wypadkach grudniowych 1970 r., w Stoczni Gdańskiej.

Od roku 1970 do 1972 przekazał szereg cennych informacji dot. destrukcyjnej działalności niektórych pracowników.

Na podstawie otrzymanych materiałów założono kilka spraw. W tym czasie dał się poznać jako jednostka zdyscyplinowana i chętna do współpracy.

Po ustabilizowaniu się sytuacji w Stoczni Gdańskiej t.w. wykorzystywany był jako jednostka sygnalizacyjna i był na kontakcie rezydenta "MADZIAR".

Od tego czasu dało się zauważyć niechęć do dalszej współpracy, tłumacząc się brakiem czasu i to, że na zakładzie nic się nie dzieje oraz żądaniem zapłaty za przekazywane informacje, które nie stanowiły większej wartości operacyjnej. Podczas kontroli poprzez inne źródła informacji stwierdzono, że niejednokrotnie w przekazywanych informacjach przebijała się chęć własnego poglądu na sprawę, nadając jej jako opinię środowiskową. Stwierdzono również, że podczas odbywających się zebrań dość często bez uzasadnienia krytykował kierownictwo administracyjne, partyjne i związkowe wydziału.

Po każdym jego wystąpieniu przeprowadzono z nim rozmowę podczas, której wytykano mu jego niewłaściwe wystąpienie na zebraniu, pouczano jak ma zachowywać się oraz ostrzegano go, że o ile będzie nadal tak postępował, to zostanie zwolniony z zakładu.

- 2 -

Swoje wystąpienie tłumaczył zawsze tym, że o ile nie będzie zabierał głosu w obronie pracowników, straci całkowicie zaufanie w zakładzie i nic nie będzie wiedział co się dzieje w zakładzie, dlatego też wystąpienie swoje uważa za słuszne.

Pomimo naszych kilkakrotnych ostrzeżeń w dniu 11.02.1976r. zabierając głos w dyskusji na zebraniu związkowym w sposób szkalujący zarzucił niewłaściwe postępowanie kierownictwa administracyjnego wydziału, partyjnego i związkowego. Za wystąpienie to dyrekcja zakładu stoczni z dniem 30.04.1976r. zwolniła z pracy. Spotkania z t.w. "Bolek" odbywały się poza LK.

Za przekazywane informacje był wynagradzany i w sumie otrzymał 13.100 zł, wynagrodzenie brał bardzo chętnie. KPT. Z. RATKIEWICZ

2. W związku z powyższym postanowiono: Zame

Biorąc pod uwagę niewłaściwe zachowanie się t.w. "Bolek" i to, że został zwolniony ze stoczni, uważam wyeliminować go z czynnej sieci agenturalnej, a posiadaną teczkę personalną i roboczą złożyć do archiwum w Wydz. "C" tut. Komendy.

3. Zgadzam się na ~~zwieszenie, przekazanie,~~ rozwiązanie współpracy.

Z-ca KACZELNIKA
WYDZIAŁU III-go
KWMO Gdańsk

9.06.76

mjr mgr Czesław Wojtałik

/podpis i pieczęć zatwierdzającego/

4. Zapisy Biura /Wydziału/ "C"

Materiały w Wydziale "C"

KWMO w Gdańsku Lt 1976

1976

W

Warszawa, dnia ^{169 53} 15.09 1980 r.

OA-III - 00309/80

TAJNE SPEC. ZNACZENIA

Egz. nr 2

Tow. Strachonowski

[Handwritten signature]

Z-CA KOMENDANTA WOJEWÓDZKIEGO MO
d/s SŁUŻBY BEZPIECZEŃSTWA
W G D A Ń S K U
PŁK WŁ. JAWORSKI

Uprzejmie proszę o sporządzenie kserokopii teczek personalnej i pracy ob. Lechów Najęsy oraz przesłanie ich do Departamentu III-A MSW.

Wyk. 2 egz.

1 egz. adresat

2 egz. -a/a

Opr. J.S./L.K.

DEPARTAMENT III-A
gen. bryg. Władysław ...

[Large handwritten signature]

170

KOMENDA WOJEWODZKA
MILICJI OBYWATELSKIEJ
80-019 W GDAŃSKU

44 L. dz. *MA 003815/20*

Gdańsk, dnia 19.09.1980r.

54
171

Tajne spec. znaczenia

Egz.Nr. *1*.

DYREKTOR DEPARTAMENTU III A
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
W _____ W A R S Z A W I E
GEN.DR INŻ. WŁ. C I A S T O Ń

W nawiązaniu do rozmowy z dnia 19.09.1980r. w załączeniu przesyłam teczkę personalną i pracy byłego t.w. ps. " BOLEK " nr archiwalny I-14713 tj. L. WAŁĘSY .

Wyk. w 2 egz.

- Egz.Nr. 1 - adresat
- Egz.Nr. 2 - a/a
- Opr. ZB z NA

~~SECRET~~
KANCELARIA WYDZIAŁU III A
KWMO w Gdańsku

ell
mgr Ryszard Łubiński

172

[Faint, illegible text, possibly a stamp or bleed-through]

- 1) 4 I 71 - 20.03 71 kpt. Gracayk-Oloalya
W II
- 2) 17 IV 71 - 23. IX 71 kpt. Prabsy^Wshi
- 3) 23 IX 71 - 18 II 76 kpt. Radk^Wen^Wer
ale od 17 72 bezp. obol. praz
re. Mas^Wlar^Wan.
4. p^Wer. Star^Won^Wer^Wak

174

175

Zdjęcia fotograficzne t. w.

Rękopis (wzór pisma) t. w.

Koperta zawierająca strony: 176-181
20.02.2016 r.
Karpiszka Anna

(106)

/termin zwrotu akt/ 176

KARTA UDOSTĘPNIENIA-WYPOŻYCZENIA AKT

Proszę o udostępnienie-wypożyczenie akt Nr. ~~1255~~ I-14713

dot. WALESA LECH

Do odbioru upoważniam Ob. ppol. P. Jaworski Inspektor
/nazwisko i imię- stanowisko służb./

Data 28.03.78

NACZELNIK WYDZIAŁU III A
KWMO w. Gdańsku
/podpis/

Otrzymałem w/w akta

Data 28.03.78

/podpis/

Data 30.04.78...

Akta zwrócono do składnicy
Wydz. I KWMO Gdańsk

/podpis odpowiadającego za magazyn/

177

.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....

\ 32 0 \

.....
.....

\ i c \

.....
.....

.....
.....

180

27.06.78
/termin zwrotu aktu/

178

KARTA UDOSTĘPNIENIA-WYPOŻYCZENIA AKT

Proszę o udostępnienia-wypożyczenie aktu nr. I-14713
dot. WAŁESA LECH s. Bolesława w. 29.09.43. Poznań
Do odbioru upoważniam Ob. Ardyka Marek MS Inspektor
/nazwisko i imię-stanowisko służb./

Data 21.06.78

ZASTĘPCA
NAZELNIKA WYDZIAŁU III A
KWM
/podpis/

Otrzymałem w/w akta Ardyka Marek
Data 21.06.78
/podpis/

Data 22.06.78

Akta zwrócono do składnicy
Wydział III A
/podpis/

.....
/podpis odpowiadającego za magazyn/

179

WYDZIAŁ III A

(202)

/termin zwrotu akt/

180

KARTA UDOSTĘPNIENIA-WYPOŻYCZENIA AKT

Proszę o udostępnienie-wypożyczenie akt nr T-14713

dot. Walesa Lech, s. Bolesława

Do odbioru upoważniam ob. Karolszym Karumiemz Liw. Grupy

/ nazwisko i imię - stanowisko służbowe/

NACZELNIK WYDZIAŁU III A
KAWMO w Gdańsku

Dnia

/podpis/

4 - - - - -
Akta w/w otrzymałem Karolszym Karumiemz Liw. Grupy

/nazwisko i imię - stanowisko służbowe/

Dnia 30.7.78 2 sierpnia

/podpis/

cc - - - - -

D n i a 10.8.78

Akta zwrócono do składnicy

Wyodr. C w/m

[Signature]

/podpis odpowiadającego/

181

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

175

Zdjęcia fotograficzne t. w.

Rękopis (wzór pisma) t. w.

Koperta zawiera strony: 176-181
20.02.2016
Karpisza Anna

Teczka zawiera

~~77 dokumentów~~

(ilość słownie)

Siedemdziesiąt pięć dokumentów
ponumerowanych dokumentów

9.06.1976 *AN*

(data i podpis)

Teczka/księga zawiera 183
słownie: STO OSIEMDZIESIĄT
TRZY..... stron
kolejno ponumerowanych ~~zsytych~~
i zabezpieczonych pieczęcią.
Warszawa, dn. 20 LUT. 2016.....

Karpinska Anna

KONIEC